

JUNY 2021 - ANY XLIII - NÚM. 166

LLUMD'OLI

P O R R E R E S

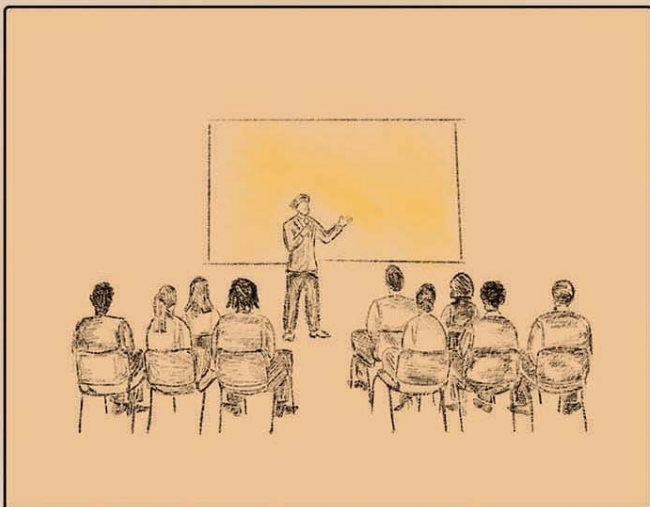
Rotger Font

*La ràdio ja caminava
i el Llum d'Oli ens il·luminava*

*Per promoure les arts i la cultura
l'agrupació va tornar madura*

*Conferències i lliçons
per ampliar els horitzons*

*Des de sempre el compromís:
la democràcia i el país*

CONTINGUTS

Què pots trobar en aquest número?

Les activitats de l'Agrupació i del GER, que amb totes les mesures sanitàries s'han pogut celebrar. Pàgina 4.

La informació local: el «Què hi passa a la Sala?», el noticiari, l'actualitat esportiva i la mirada indiscreta i els «sabeu que...», entre les pàgines 8 i 13.

L'Espcial 50 anys de l'Agrupació Cultural, comença a la pàgina 14 i té aquests continguts relacionats amb el nostre aniversari:

El «sempre fa bon temps» d'en Miquel Tomàs i l'habitual article d'Aina Ginard sobre economia i societat, a les pàgines 14 i 15.

Alguns xafardejos d'aniversari amb un «Sabeu que...» especial a la pàgina 16.

Torna Can Miraprim per aquesta edició especial! A la pàgina 17.

Les felicitacions de les autoritats en el 50è aniversari de l'Agrupació, a les pàgines 18 i 19.

Recollim la veu del soci, a les pàgines 20 i 21.

Una entrevista a la nostra presidenta, Joana Móra, a les pàgines 22 i 23.

Els jocs i entreteniments, a la pàgina 24.

Un article sobre la biblioteca de l'Agrupació, de Biel Noguera, a la pàgina 25.

La secció «Creació» dedicada als 50 anys, amb la glosa de Lluís Sastre i el poema de Jaume Rosselló, així com la breu nota d'etimologia de Cesca Roig, a les pàgines 26 i 27.

Una secció «de Porrera a Porreres» ben especial, a la pàgina 28-29.

Torna la secció «Llum Jove» amb una entrevista de Marina Viedma a Maria Vaquer, així com un escrit de presentació del projecte Illa Sonora, impulsat pel porrerenc Nofre Móra. Pàgines 30 i 31.

«En Femení» de la mà de Maria Antònia Nicolau i Catalina García, que entrevisten a Lúcia Salleras, a la pàgina 32.

Notes històriques: articles de Maria Barceló i Andreu Veny a partir de la pàgina 34.

La secció d'opinió amb un article de Joan Mesquida amb reflexions molt interessants sobre els 50 anys de l'Agrupació Cultural, i un altre article de Bernat Bauçà a mode d'obituari sobre tres missioners porrerencs, a la pàgina 36 i 37.

L'Associació Premsa Forana sembla que reviscola, i tornam a publicar la crònica d'una trobada, a les pàgines 38 i 39.

C/ D'EN CERDÀ, 56
PORRERES

PAPERERIA
I
ESTANC

es Cantó

688 790 250
871 811 669

papereriaescanto@hotmail.com

MANIS

C/Almoina 30, Porreres.
Tel: 971 16 84 56

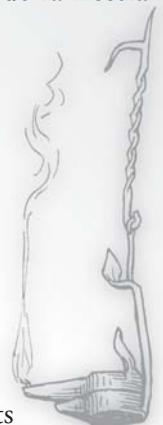
MUNICH CUBCO GUESS FIFTYFOUR FORMINO REPLAY SCOTCH&SODA AMSTERDAM CITY BR PLEASE TOMMY HILFINGER new balance adidas

ENCARA NO ETS SUBSCRIPTOR O SOCI DE L'AGRUPACIÓ?

Per a poder existir, tant l'Agrupació Cultural com el *Llum d'Oli* necessiten de la col·laboració i compromís de la gent de Porreres. Som molts, però encara volem ser més! T'animam a subscriure't a la revista o bé a fer-te soci/sòcia de la nostra entitat, així ens ajudareu a seguir endavant amb la nostra tasca desinteressada en favor de la cultura i la informació al nostre poble.

Preus: si tens menys de 30 anys, el cost és de 20€ anuals. A partir dels 30 anys, el preu és de 35€ anuals. Subscripció a la revista: 15€ anuals. Totes les modalitats inclouen l'enviament del *Llum d'Oli* al vostre domicili! Contacta amb nosaltres a través de l'adreça llumdoliporreres@gmail.com

Podeu trobar el *Llum d'Oli* a la venda als següents establiments: estanc Can Poo, papereria es Cantó, papereria Nova Pemi, fruiteria Ca na Maria, a l'Escrivania i a la Cooperativa Agrícola.

QUAN PENSAM EN TREBALLAR

Juny del 2021 - Núm. 166

Dipòsit Legal PM 76/1979

Edició:

Agrupació Cultural de Porreres

Carrer d'en Mago, núm. 6

www.agrupacioculturalporreres.blogspot.com

www.facebook.com/acporreres

www.facebook.com/llumdolioporreres

Coordinació:

Catalina Maria Garí Blanch

Sebastià Lliteres Lliteres

llumdolioporreres@gmail.com

Consell de redacció:

Catalina Garcia Garí

Francesc Melià Barceló

Maria Antònia Nicolau Rosselló

Gabriel Noguera Vich

Marc Prieto Gornals

Cesca Roig Sampol

Col·laboradors/es:

Marc Angrill Jordà

Joan Barceló Bauçà

Maria Barceló i Crespi

Germanes Barceló-Crespi

Bernat Bauçà Garau

Francesc Delpueyo Aceña

Aina Ginard Bauzà

Jonàs Macip Simó

Joan Mesquida Sampol

Nofre Móra Sagreres

Jaume Rosselló Tomàs

Lluís Sastre Barceló

Antoni Sastre Vanrell

Antoni Sorell Mora

Miquel Tomàs Burguera

Simó Tortella Sbert

Andreu B. Veny Miró

Marina Viedma Font

Margalida Vidal Barceló

Associació Premsa Forana

Illa Sonora

Fotografies:

Simó Tortella Sbert

Arxiu Agrupació Cultural

Correcció lingüística:

Catalina Maria Garí Blanch

Coberta: disseny especial a càrrec de les germanes Rotger Font, que han dibuixat aquesta auca commemorativa dels 50 anys de l'Agrupació Cultural de Porreres, de forma desinteressada. Moltes gràcies!

Imprimeix:

Gràfiques LLOPIS, S.A.

Tel. 971 58 04 89

e-mail: disseny@grafiquesllopis.com

Els articles publicats reflecteixen únicament l'opinió dels seus autors.

Quan pensam en treballar ens ve al cap la realització d'una feina per obtenir alguna cosa a canvi. Molts treballam per poder tenir un sou a final de mes i poder cobrir les nostres necessitats. Però això no sempre és així. No parlarem de treballs precaris ni altres problemàtiques a l'ordre del dia, sinó de tot el contrari: el voluntariat.

El voluntariat és la realització d'una feina sense cap prestació econòmica. Però si això és així, com és que hi ha gent que ho fa? Per ventura les respostes poden ser diferents per cadascú, però una de conjunta és el bé comú i l'actitud de servei als altres. Fer feina per deixar l'entorn millor de com l'hem trobat.

Les iniciatives poden ser de molts tipus, des d'iniciatives humanitàries o les culturals, com les que sortiren ara fa cinquanta anys des de l'associacionisme amb l'Agrupació Cultural de Porreres, on un grup de gent es va reunir per promocionar la llengua i la cultura al nostre poble, per obrir horitzons. Tot un repte en aquell temps i encara avui dia on tot trontolla. Però una de les virtuts que han permès aquesta continuïtat és el compromís de tants per mantenir la memòria, la tradició i la divulgació.

En la nostra societat, tot es pot comprar i tot es pot vendre. Són moltes les empreses i persones que es dediquen al món de la cultura o al sector serveis per cobrir demandes. Però penseu amb quin cor ho fan aquelles persones que ho fan sense guanyar-hi res! La seva retribució es la participació i el reconeixement, que van de la mà de la feina dedicada.

Un fet que anima a continuar aquesta activitat, és trobar més persones que pensen de forma semblant i lluiten pels mateixos objectius. Encara més enriquidor és veure com hi ha un relleu. Això dona la satisfacció de la feina interessant i ben feta durant aquests 50 anys de l'Agrupació Cultural.

Amb l'objectiu de comunicar tota la feina que es fa, s'ha anat adaptant als nous mitjans, com amb la publicació del *Llum d'Oli* o els començaments de Porreres Ràdio, l'actual pàgina web i fins i tot els comptes a les diferents xarxes socials. Seguim amb la mateixa motivació que es inspirava els inicis, i seguim amb el treball dins l'associacionisme de forma voluntària, perquè les noves generacions tinguin testimoni de la llengua, la cultura, els valors democràtics, i la manera de fer que representa l'única voluntat d'enriquir el poble des de totes les vessants possibles de la cultura.

LLIÇÓ ANTONI MAS FORNERS SOBRE LES GERMANIES

Dissabte, dia 23 d'abril, va tenir lloc la conferència "Esguard històric

sobre la Germania de Mallorca", impartida per Antoni Mas i Forners, professor d'Història Medieval de la UIB.

Enguany, es compleixen 500 anys de l'aixecament agermanat (1521-1523), un dels conflictes socials més importants de la història de Mallorca. El professor Mas explicà les causes, el desenvolupament del fet i també la ferotge repressió que varen patir aquells que havien pres part per la causa de Joanot Colom. Una causa que pretenia, entre altres coses, major justícia social.

PROJECCIÓ DOCUMENTAL I COL·LOQUI

Divendres, 30 d'abril, a l'Auditori de Porreres es va projectar el documental sobre l'Exploració del Vall de Khane. La porrerenca Cati Lladó juntament amb Tomeu Rubí, Pep Roig i Derek Watson són els protagonistes d'aquesta expe-

dició que realitzaren durant tres setmanes l'estiu de 2019. Les imatges, la música i el muntatge -realitzat pel mateix Tomeu Rubí- no deixaren indiferent al públic assistent.

Aquests quatre amics, apassionats per les aventures muntanyenques gaudeixen explorant llocs poc coneguts allà on encara s'hi troben cims per descobrir. Així va ser la seva darrera exploració al Vall de Khane al Pakistan. Al llarg del documental es poden veure imatges impressionants de l'entorn, la preparació, l'equipament, la logística i sobretot la valentia a l'hora d'escalar un cim.

El presentador fou Manel Bover, escalador i persona experimentada en expedicions i sobretot amic dels protagonistes. Després del documental es va obrir un col·loqui.

I EIXIDA CULTURAL I PAISATGÍSTICA

Diumenge, dia 9 de maig varem reprendre les eixides culturals i paisatgístiques després d'uns mesos de pausa imposada per l'epidèmia.

En aquesta ocasió férem una passejada entre cala Agulla i cala Mesquida (Capdepera). Es tracta d'un indret declarat Àrea Natural d'Especial Interès pel Parlament de les Illes Balears el 1991. Hi destaquen, sobretot, les dunes, la vegetació, les panoràmiques i la talaia de son Jaumell. Alhora, tenguérem temps per repassar alguns aspectes històrics de la contrada, singularment el Tractat de Capdepera de 1231.

LA QÜESTIÓ XUETA

Dia 15 de maig varem tenir l'oportunitat de conèixer de primera mà la "Qüestió xueta", per part de Laura Miró Bonnín. Una explicació magnífica que sense amagar les

dificultats que han tengut els que tenen aquests llinatges, va posar en valor el canvi que hi ha hagut en el tractament del tema, gràcies a la difusió d'obres com la de l'autora. Gràcies Laura per obrir-nos nous horitzons amb la teva recerca.

ELS MOLINS FARINERS DE LA VILA I TERME DE PORRERES

Els dies 16, 23 i 30 de maig va tenir lloc un recorregut pels molins fariners de la Vila i una part del terme.

Les explicacions anaren a càrrec de Maria Barceló Crespi i M. Antònia Nicolau Rosselló, i també comptàrem amb la intervenció de Gabriel Noguera Vich, així com de tots els que hi volgueren dir alguna cosa. Poguérem entrar al molí

PAPERERIA NOVA PEMI

Papereria, llibreria, joguines,
regal i molt més!

C/ Almoina, 31 - Porreres
Correu:
pemipapereria@gmail.com
Telèfon: 651 803 534
@papeleriapemi

de n'Amengual (l'únic de titularitat pública) i als de ses Talaies, detall que volem agrair.

“LES EXHUMACIONS DE PORRERES, LA IMATGE DE LA VERITAT”

Divendres, dia 28 de maig, Jaume Servera Bibiloni, coordinador de la

Sociedad de Ciencias Aranzadi a les campanyes d'exhumacions de 2018/2019 realitzades pel Govern de les Illes Balears, va impartir una xerrada titulada “Les exhumacions de Porreres, la imatge de la veritat”. Durant la seva intervenció, l'arqueòleg ens va acostar a les recents tasques d'excaució de la fossa de Porreres que varen possibilitar la recuperació de 93 cossos de víctimes de la repressió franquista. Va ser una conferència ben interessant. Esperem que els resultats de les identificacions arribin ben aviat.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE “ELS MALLORQUINS A L'OLIMPIADA POPULAR QUE NO FOU” DE PAU TOMÀS RAMIS

El passat dissabte dia 12 de juny, es va dur a terme la presentació del llibre “Els mallorquins a l'Olimpiada Popular

que no fou” de Pau Tomàs Ramis, investigació que fou guardonada amb el Premi Mallorca d'Assaig 2020 que atorga el Consell d Mallorca. La xerrada de l'investigador de Lluçmajor va omplir el local social. Les imatges i les paraules sobre l'increïble periple dels mallorquins que anaren a l'Olimpiada Popular de Barcelona l'any 1936 va agradar molt, atès que era un tema prou desconegut. Enhorabona, Pau!

ACTE RECORDANÇA A RAFEL SITJAR SERVERA

Dia 26 de juny, a proposta de la Dra. Maria Barceló i Crespi, l'Ajuntament, l'Agrupació Cultural i la Parròquia, i amb la col·laboració del Col·legi Verge de Monti-Sion, a *Cals Hermanos*, vàrem poder retre homenatge a qui és Fill Il·lustre de la Vila: el germà Rafel Sitjar Servera que va morir a Sineu, el 12 de març de 1921. Tenia vuitanta-sis anys i en duia cinquanta-quatre de vida religiosa. Va ser el fundador de l'única congregació porrerena: els Germans de la Caritat, Terciaris de Sant Francesc d'Assís.

CONFECCIÓ A MIDA
 DISSENY INTERIOR
 DECORACIÓ TÈXTIL

CHITÓN
 DECORACIÓN

www.chitondeco.com info@chitondeco.com

DAGMAR & ERICH FUSS
 07260 Porreres/Mallorca Tel. 971-16 82 57
 Ctra. Porreres – Campos km 0,4 Fax 971-16 85 28

BM ESPORT - SABATES
 Ballester Melià

C/. L'Almoina, 19 Tel. 971 16 82 76
 07260 PORRERES Tel. Part. 971 64 74 21

LLIÇÓ INAUGURAL 50è ANIVERSARI

Dijous, 24 de juny, dia de Sant Joan, va tenir lloc a l'Auditori de Porreres la lliçó inaugural del 50è aniversari de l'Agrupació a càrrec de Biel Majoral, nom artístic del músic i filòleg algaidí Gabriel Oliver Oliver.

L'acte començà amb un parlament de la presidenta actual de l'entitat Joana Mora Cerdà en el qual parlà de les diferents etapes de l'Agrupació, els seus presidents i el que ha significat pel poble de Porreres la seva fundació i la feina feta durant aquest 50 anys.

Per altra banda, Biel Majoral parlà de la figura del que va ser el primer president i fundador de l'entitat, Joan Verger i Garau, que també era d'Algaida. Comentà entre altres coses que ell mateix va ser convidat per Verger a impartir les primeres classes de català a Porreres a principis dels anys 70. Acabà la seva intervenció cantant un parell de cançons acompanyat dels seus músics: Delfí Mulet,

Miquel Brunet i Maria Obrador. El glosador porrerenc Lluís Sastre Barceló, col·laborador d'aquesta revista, deixà l'auditori bocabadat quan glosà a l'Agrupació Cultural pels seus 50 anys. Podeu veure tot l'acte al canal de Youtube de Porreres Televisió, entitat a la qual volem agrair que enregistràs l'acte.

A continuació i per tancar l'acte, es lliurà un detall, fet per l'artesà Biel Cortès, a l'artista porrerenc Miquel Morlà Vicenç, autor del logo commemoratiu, i a Agnès Vanrell Sureda, per les paraules que va escriure pel mateix logo, unes paraules molt encertades que defineixen molt bé el que és l'entitat:

*“Cinquanta anys abastint somnis,
debanant mots, trescant pel camí
de l'amor per la cultura”.*

Bar Pub
ES FAROLET

COOPERATIVA AGRICOLA DE PORRERES
(Sdad. Coop. Ltda.)

Tel.: 971 64 71 81
E-mail: agricolaporrerres@hotmail.com
Carrer de sa Cooperativa, 29
07260 Porreres · Illes Balears

ACTIVITATS GEPERUDES

MOLA DE NA COSTITXA. 25-04-2021

Des de l'aparcament de Puigpunyent i pel camí de sa Vinya anam cap el torrent de sa Riera. Passam pel costat del molí Vell i seguim per un camí asfaltat i amb una forta pujada. Després, ens desviam per un camí de carro que du al coll dels Senyors. Des d'allà passam per un porxo de caçadors i, al comellar de ses Someres, ens desviam un poc per visitar un racó encisador: la font de sa Coma. Després d'haver gaudit d'aquest indret, reprenem la marxa i cap el pas de na Costitxa i la Fesa del mateix nom, una enclotxa llarga i fonda.

A continuació, seguim cap a la Mola, el corral de ses Cabres i la font de s'Aritja on cercam un racó per pegar una mossegada. Havent recuperat forces, reprenem la marxa i enllaçam amb el camí vell d'Estellencs on ens trobam amb una vella teulera. Des d'aquí, seguim el camí amb

davallada fins a son Fortesa, passant per la creu de l'ermita, on donam per acabada la passejada d'avui.

PUIG D'EN RIC, PINTALL VERMELL I CALA D'EGOS. 29-05-2021

En aquesta ocasió anam per una zona poc coneguda per nosaltres: el Pintall Vermell, entre el port d'Andratx i Sant Elm.

Deixam els cotxes al camí de cala d'Egos, a prop del coll d'es Vent, i una estona per un camí de carro i una altra per un carranyet, arribam al puig d'en Ric on gaudim d'unes bones vistes de s'Arracó. Després d'un poc de davallada, tornam al camí que ens du fins al pas del Pintall Vermell el qual deixam a la nostra dreta. En aquest moment s'acaba el bon camí.

Ara ja ens trobam crestejant el nostre objectiu: el Pintall Vermell, des d'on podrem gaudir de les vistes de sa Dragonera, Sant Elm, s'Illot des Pantaleu, es Puntals de la Trapa, sa Paret d'es Moro, entre d'altres.

Una vegada assolit aquest objectiu, seguim crestejant fins el puig d'en Tio. Poc després i pel comellà de can Rodella, baixam fins a cala d'Egos on ens refrescam un poc i dinam. Refrescats i panxa plena reprenem la marxa per un sender de forta pujada que va paral·lel a la costa fins que trobam una pista –que sembla un intent d'urbanització fallida– que ens du al coll d'es Vent, des d'on havíem partit.

ALS PROPERS LLUM D'OLI...

Hi trobareu els relats guanyadors del concurs de narrativa i poesia de Sant Jordi de l'IES Porreres.

També podreu llegir alguns reportatges més sobre els 50 anys de l'Agrupació Cultural.

Per fi! Hi haurà el reportatge sobre el molí d'aigua del Pont.

I, finalment, les fotografies del CONCURS FOTOGRÀFIC D'ENSOFRADORS que hem convocat! Enviau les vostres fotografies a llumdoliporreres@gmail.com amb el vostre nom i les dades que tengueu al vostre abast sobre l'ensofrador fotografiat!

UNA BONA NOTÍCIA SOBRE L'ALUMNAT DE 4t DE L'IES PORRERES

Des del *Llum d'Oli* volem compartir una notícia amb tots vosaltres. Es tracta dels bons resultats que han obtingut alguns dels alumnes de 4t d'ESO de l'IES Porreres amb la seva participació a la 13a edició del concurs Ficcions, que és un concurs literari que abraça tot el domini lingüístic català.

Enguany, vuit alumnes varen presentar els tres capítols necessaris per optar al premi de la Millor Història. D'entre aquests vuit, tres han estat finalistes d'honor: na Lucía Escobar i en Mohamed Yattaoui de 4t B i na Hannah Menting de 4t C. A més a més, en Pep Mas de 4t A ha aconseguit el 2n premi de Mallorca. Des de les pàgines de la nostra revista volem fer-los arribar la nostra enhorabona, encoratjar-los a seguir escrivint i animar-los a col·laborar amb la nostra revista!

Si voleu llegir els capítols de la història de Pep Mas, podeu trobar-los a la revista POVIMON de l'IES Porreres, és en format digital i es troba a la pàgina web del centre.

També aprofitam aquesta nota per informar-vos que als propers números podreu trobar els relats guanyadors del concurs literari de Sant Jordi que organitza el departament de català del centre. Estau atents! No us ho perdeu!

juaneda
miramar

Anàlisi Clíniques

Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

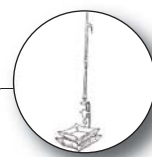
Consulta: Dilluns i dimecres
de 8:00 a 10 hores

Carrer Sa Galla 19 B
Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas (no muface), Asisa, Agrupació Mutua, Axa, Mapfre (no muface), Sanitas, DKV, Groupama, L'Aliança, Caser, Fiatc...

LA MIRADA INDISCRETA!

Consell de redacció

Podeu contemplar bé aquesta imatge idíl·lica dels aparcaments buits de la placeta d'en Lluç, perquè no ho veureu en el dia a dia. Sempre està ple de cotxes aparcats més temps del que toca! Fins i tot el de la Policia Local o el de la Guàrdia Civil. Donant exemple, sí senyor!

Durant el mes d'abril, avançada ja l'obra del buc del nou edifici de l'Escola Nova, l'empresa constructora va posar aquesta bandera espanyola ben visible. Es veu que, segons explicaren, és una tradició fer-ho quan s'ha superat una fase important de l'obra. Molta gent ho interpretarà com una provocació o una mostra d'espanyolisme innecessària dins el recinte d'un centre d'educació públic. No n'hi ha per manco, perquè mira que hem vist obres, però cap que fes això!

SABEU QUE...

Consell de redacció

...la bassa de rec de Son Barbut és un bon clot? Diuen que n'haurien de fer una altra. Podrien aprofitar el clot de sa Gravera, almanco servirà per qualque cosa en un futur! O millor que sigui una piscina gegant?

...ja era ben hora de llevar la pancarta que homenatjava al falangista Lluís Sitjar, al bar Can Botera?

...el PP ara fa els butlletins en castellà? *Para que lo entienda todo el mundo!* Des dels anys 90 cap partit feia comunicacions en castellà a Porreres. Deu ser que volen ocupar l'espai electoral de VOX?

...volen batejar el futur polígon porrerenc com "Polígon de Sa Creu"? Iddó sí... una bona creu duim damunt tots els porrerencs per haver de sentir trepitjar la nostra toponímia un altre pic! És LA Creu!

...anar per alguns camins públics com el de Ses Planes o el camí de Sant Joan és com una aventura per la sabana africana? És ben hora de desbrossar les voreres!

...encara no s'ha eliminat la pintada del pou de la Dama? On és la responsabilitat de l'Ajuntament? O hem de recordar que el pou és públic i és patrimoni municipal?

**jaume
sastre
soler SL**

materials de construcció

ceràmiques i gres bigues imitació fusta
ciments saques aïllants canonades
lloguer de minicontenidors (Servei a domicili)

CARRER NOU, S/N
(SORTIDA CTRA. PORRERES-VILAFRANCA)
07260 - PORRERES
TEL. I FAX: 971 647102

LLG FUSTERIA
LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)
Taller: Ctra. Porreres - Montuiri, Parcela 250
Telef. i Fax 971 16 84 66

NOTICIARI PORRERENC

Simó Tortella Sbert i Toni Sorell

REACTIVACIÓ. A finals de març, bars i restaurants han pogut tornar a obrir les seves portes i han arribat a l'estiu a ple rendiment: tot i que encara han de respectar mesures mínimament exigibles, ja serveixen a interiors, terrasses i barra.

17 D'ABRIL. UN RECORD VIRTUAL.

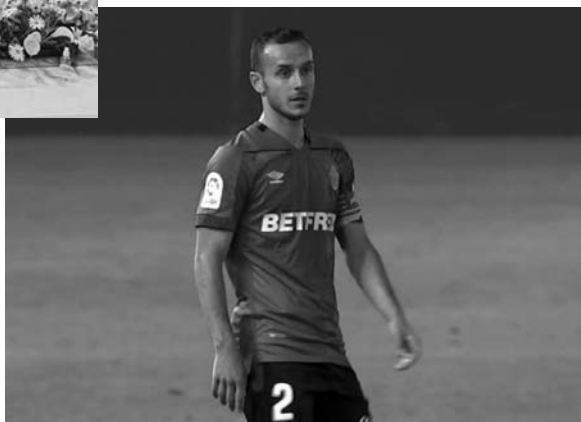
L'acte per recordar les víctimes que varen lluitar per la II República, al Racó de la Memòria, s'ha hagut de celebrar sense públic per complir amb

les restriccions socio-sanitàries. Però gràcies a Porreres Televisió, l'acte s'ha pogut seguir en directe a través de les xarxes socials.

SETMANA SANTA. Tampocenguany no hi ha hagut processons pels carrers de Porreres. Les celebracions litúrgiques sí que s'han pogut celebrar a l'interior dels centres de culte de la vila, però amb limitacions per prevenir el contagi de la Covid-19.

19 DE MAIG. CAPITÀ. L'estiu de 2014 Joan Sastre començava a entrenar regularment amb el primer equip del Reial Mallorca. 7 anys després, el defensa porrerenc ja pot dir que ha lluït el braçilet de capità del conjunt mallorquinista. Ha estat al partit disputat contra el Tenerife, després de conèixer que tornava a ser jugador de Primera Divisió. Enhorabona per l'ascens, Joan.

El cadirat gòtic del temple parroquial de Porreres se sotmet a la darrera fase del procés de restauració. Les tasques, subvencionades pel Consell de Mallorca i realitzades per les tècniques del taller de restauració

JUNY 2021. RECONSTRUCCIÓ. Ja està en marxa la reconstrucció dels nínxols i capelles d'enterrament que estaven damunt la fossa de la Guerra Civil Espanyola. Les obres han de servir per tornar a deixar l'indret com estava abans de la intervenció dels experts de la Societat Aranzadi.

JUNY 2021. RESTAURACIÓ.

del Bisbat, podrien estar enllestides per les festes de Sant Roc d'enguany.

26 DE JUNY. MES DE L'ALBERCOC. Segona fira marcada per la pandèmia i les restriccions. Enguany la cita s'ha celebrat al llarg del mes de juny, amb

l'acte central traslladat al parc de n'Hereveta, i ha deixat fotografies com aquesta: és un dels carrers que ha participat al concurs per engalanar la via, els portals o les façanes amb el color taronja del fruit.

27 DE JUNY. LITERATURA PREMIADA.

La quarta edició dels Premis literaris Vila de Porreres ha guardonat enguany dos escriptors catalans. Lluís Sanahuja és l'autor d'*Ànima morta*, la novel·la breu premiada amb 4.000 euros; Oriol Solà, en canvi, ha guanyat 2.000 euros amb l'obra poètica *Remuntant les aigües del Mississipi*.

JUNY 2021. COVID-19 A PORRERES. D'acord amb el darrer balanç oficial, al nostre poble s'ha diagnosticat un total de 155 casos acumulats d'ençà que va començar la pandèmia. A dia 30 de juny hi havia un únic positiu nou en 14 dies, cosa que representa una incidència acumulada de gairebé 18 punts. Dia 31 de gener va arribar a superar els 340 punts. Fins a dia 30 de juny s'han realitzat 4.950 proves diagnòstiques. L'evolució és bona però cal no confiar-se.

LES CADIRES I LES TAULES NO PAGARAN

Redacció

El passat 24 de maig va tenir lloc el ple ordinari de manera presencial a la Sala (després de tenir-nos acostumats a realitzar-los de manera telemàtica) i en el qual es tractaren bàsicament aspectes tècnics i formals del funcionament de la corporació municipal.

Entre molts dels temes tractats podem destacar la decisió que va prendre el ple de no cobrar la taxa per ocupació de via pública de taules i cadires del bars, restaurants i comerços de la Vila, mesura que suposarà deixar d'ingressar uns 2.000 euros però que pretén ajudar els comerciants i establiments porrerencs per a la reactivació econòmica postcovid.

Per altra banda, el ple va debatre el projecte de renovació del carrer d'En Sala, que inclourà la separació de les aigües pluvials i clavegueram, així com la reparació de les voravies i l'asfaltat del carrer. Un projecte que assumiran a tres bandes la Mancomunitat, el Consell de Mallorca i l'Ajuntament de Porreres amb un pressupost de 502.969,34 euros. En aquest sentit, MÉS mostrà la seva preocupació per com es tractaria el patrimoni de la zona de la plaça de Santa Catalina Tomàs així com proposà que, aprofitant les obres, es pugui restituir l'antiga creu de terme que s'ubicava en aquell indret.

Sens dubte, el punt més polèmic fou el que tractà dels serveis i honoraris dels tècnics d'Urbanisme de l'Ajuntament. L'equip de govern va retreure als representants del PP les informacions que havien aparegut al butlletí del seu partit, segons ells, incertes i difamatòries. La batlessa Francisca Mora i el regidor d'Urbanisme, Jaume Martorell, feren una defensa aferrissada de la tasca de

l'equip i desmentiren les opinions aparegudes en el butlletí. Igualment van convidar al Partit Popular a contrastar i verificar la informació i a restituir l'honor de les persones involucrades. Les representants del PP van explicar que van fer ús de la informació que tenien i van demanar disculpes si algú s'havia sentit agreujat pels comentaris

El ple dedicà temps a altres temes i aspectes més socials i educatius, com és el cas de l'escola d'estiu. La batlessa explicà el plec de condicions del servei, de quina manera funcionaria i el cost que li suposaria a l'Ajuntament. En aquest sentit es va explicar la intenció d'afavorir a les famílies vulnerables i nombroses, moment en què MÉS va incidir que les famílies monoparentals haurien de tenir el mateix tractament.

D'altres punts feren referència a instal·lacions i serveis esportius com la gestió de les pistes de pàdel i de la piscina municipal així com les futures intervencions en el camp de Ses Forques (renovació de la gespa del camp de futbol i la possibilitat de fer-hi una pista d'atletisme) i del pavelló Joan Llaneras (renovació del trespòl).

Així mateix es van debatre mocions com la d'instar a la gratuïtat del primer cicle d'educació infantil (escoleta de 0 a 3 anys), la de creació d'una policia autonòmica o la que reclama que l'administració pública pugui contractar empreses categoritzades com a Comunitats de Bens (CB).

Per finalitzar, l'Ajuntament va fixar els dies de festa per l'any 2022, que seran els dies 24 de juny (Sant Joan) i dia 16 d'agost (Sant Roc). D'aquesta manera els porrerencs i les porrerencs ja tendrem clar quan planxar les banderes de Sant Roc i posar el cava en fresc.

La xifra: 502.969,34 euros, el pressupost del projecte de renovació del carrer d'En Sala.

La curiositat: *l'equip de relleus* de MÉS per Porreres, alternant-se com a portaveus del seu grup durant el plenari.

And the Oscar goes to... El darrer butlletí informatiu del PP, que suscità les queixes tant d'El Pi com de MÉS per les informacions que hi van aparèixer.

Els protagonistes: sense ser-hi de cos present, els tècnics d'Urbanisme de l'Ajuntament, focus d'atenció tant pel seu servei com pels seus honoraris.

ACTUALITAT ESPORTIVA

Toni Sastre Vanrell

MIQUEL SOLER, NOU ENTRENADOR DE LA UE PORRERES MASCULÍ

L'entrador es posarà al capdavant de l'equip de Regional Preferent juntament amb el seu cos tècnic que estarà format per Alfredo, Toni, Juanan i Juan Carlos. A finals dels anys 90 el míster ja va vestir la camiseta del club durant unes quantes temporades.

EL CLUB ATLETISME PORRERES COMPLEIX 10 ANYS

El passat divendres 28 de maig el Club Atletisme Porreres va celebrar un petit acte per commemorar el desè aniversari de l'entitat després de la seva refundació. A l'acte, la presidenta, Damiana Moll, va fer un agraïment públic a totes les persones que al llarg d'aquests anys han format part de l'atletisme a Porreres. Moll va recordar amb enyorança les persones que als anys vuitanta posaren la llavor perquè hi hagués atletisme al nostre municipi. Així mateix, també va tenir unes paraules de reconeixement pels 7 entrenadors i entrenadores que conformen l'equip tècnic i pels 150 atletes que té el club en l'actualitat.

Seguint amb l'Atletisme, volem destacar els resultats de les atletes Mariona, Aina, Sofia i Apol·lònia que es proclamen subcampiones de Mallorca sub-12 per equips, la tercera posició de na Marta Obrador en la prova dels 800 metres llisos en el Campionat Absolut d'Atletisme de les Illes Balears i el subcampionat de Balears d'en Guillem Ginard en els 5000 metres marxa.

DOS PORRERENCS CAMPIONS DE BALEARS DE BÀSQUET EN LES SEVES RESPECTIVES CATEGORIES

Carles García, jugador del Bahía San Agustín, s'ha proclamat campió en la categoria d'infantils, mentre que en Sergi Mestre, jugador de La Salle Palma, ho ha fet en la categoria cadet masculí.

VELOS PORRERES CLUB ESPORTIU PRESENT A LA TRAIL MENORCA CAMÍ DE CAVALLS

Quatre esportistes del club participaren en la prova celebrada en terres menorquines. Mateu Valcaneras i Sebastià Barceló participaren en la Trail Costa Sud 44 km, els quals van finalitzar-la en 27è i 41è lloc respectivament. Mentre que na Maribel Tous i en Joan Toni Vidal van disputar la Trail Costa Nord 27 km i van finalitzar-la en la 206a i 132a posició respectivament.

TONI LLITERES CAMPIÓ DE BALEARS 2021 DE BTT EN LA CATEGORIA MÀSTER 50

També ha aconseguit la primera posició en la mateixa categoria a la prova de 50 km de la "I MTB Castell de Santueri". En la general femenina de la mateixa cursa, Maribel Tous també va finalitzar a l'escalafó més alt del podi.

MARIA ROSSELLÓ CAMPIONA DE BALEARS DE CONTRARELLOTGE

La ciclista porrerenca també s'ha proclamat subcampiona de Balears de ciclisme en ruta a la categoria sub-23.

L'AGRUPACIÓ ESCAQUISTA CONTINUARÀ UN ANY MÉS A LA PRIMERA CATEGORIA

L'equip porrerenc ha finalitzat en la quarta posició d'un total de 10 equips. El Campionat de Mallorca per equips es divideix en quatre categories (Preferent, Primera, Segona i Tercera).

PAU LLANERAS ACONSEGUEIX UNS FANTÀSTICS RESULTATS ALS CAMPIONATS D'ESPANYA DE PISTA

En la modalitat d'Òmnium ha finalitzat en la segona posició a la categoria Open i primer en la categoria sub-23. Mentre que en la prova de Madison ha finalitzat en la segona posició juntament amb el seu company Francesc Bennassar.

Fonts: U.E. Porreres, Atletisme Porreres, Esports Porreres, Velos Porreres

«DE CAMA D'ARANYA A CHIRIMIRI. QUÈ ENS HA PASSAT?» (I PART)

Miquel Tomàs Burguera

Aquest any se celebren els 50 anys del naixement de l'Agrupació Cultural de Porreres, una entitat que ha lluitat constantment per preservar i difondre la nostra cultura. Supòs que no es sorprendrà ningú si dic que la meteorologia forma part de la nostra cultura i de la nostra societat. Fins no fa molt, la nostra era una societat rural, en contacte constant amb la natura. Era, per tant, una societat que necessitava un lèxic molt ric per poder-se referir a tots els fenòmens que s'observaven i distingir-ne els diferents matisos.

Aquesta saviesa popular ens ha deixat una gran riquesa lingüística, tot comptant amb un elevat nombre de paraules i dites que són pròpies del català de Mallorca. Tenim paraules per mencionar fenòmens meteorològics concrets (p. ex. calabruix, embat o cap de fibló), per mencionar maneres de ploure (p. ex. cama d'aranya, llamina o barumbada), per referir-nos a niguls concrets, amb personalització inclosa, (p. ex. en Jordà, en Parajal, els ninets/homonets de Santanyí) o dites tradicionals (p. ex. Santa Margalida l'encén i Sant Bernat l'apaga o boira que pastura, aigua segura).

Fins fa poques generacions, aquesta saviesa popular es transmetia de generació en generació, principalment de manera oral. Però les darreres dècades, amb tot un seguit de canvis socials, culturals i econòmics, la transmissió oral s'ha romput gairebé per complet, i seria realment una pena que perdéssim aquesta part tant rica de la nostra cultura. De fet, podríem dir que ja hi ha paraules i expressions que es troben en perill d'extinció. Encara que les coneguem, se'n fa un ús molt limitat.

A més, tenim un risc afegit, i és el de la substitució. Això pot succeir tant per la importació de paraules que s'empren a altres territoris (ja siguin amb altres idiomes o amb l'idioma propi, però emprant formes no

pròpies de les Illes), com per la importació de dites que no es corresponen amb el que realment succeeix a la nostra terra. Per exemple, a Mallorca avui en dia és relativament freqüent sentir la paraula *chirimiri*, per substituir expressions tan nostrades com "cama d'aranya" o "llamina". També hi ha gent que transforma "nigul" (paraula aguda) en "nígul" (paraula plana i inexistent), segurament per influència de "núvol". O també podem sentir qui utilitza la forma "granís" per referir-se a "calabruix", que tot i ser una forma emprada a les Pitiüses, a Mallorca el seu ús tradicional és pràcticament inexistent.

Però també hi ha qui importa dites que no ens pertoquen. Un exemple és: "pel maig cada dia un raig", una dita popular catalana que té molt de sentit per descriure el mes de maig típic a molts d'indrets de Catalunya, on les tempestes són habituals. Però aquesta dita no té cap sentit a les Illes, on les tempestes de maig són escasses. Un altre exemple és el de la canícula. En castellà hi ha una dita que diu "de Virgen a Virgen el calor aprieta firme", referint-se al període que va del 15 de juliol al 15 d'agost. Tot i que aquesta dita no l'he sentida moltes vegades per Mallorca, sí que hi ha una part de la població que té assumit que la canícula engloba justament aquest període. En canvi, la tradició balear situa la canícula entre el 20 de juliol (Santa Margalida) i el 20 d'agost (Sant Bernat). Aquest decalatge de 5 dies entre la canícula castellana i la canícula mediterrània té un sentit climàtic real, i és que l'escalfor de la mar Mediterrània influeix en què el refredament de finals d'estiu s'iniciï més tardanament a les Illes, fet que se sol notar especialment en les temperatures mínimes. Bé, tot i que amb el canvi climàtic tal vegada sí que arribarà el dia que ens haurem de repensar seriosament si canviem la famosa dita o no.

Per sort, no està tot perdut. Hi ha algunes persones que dediquen part dels seus esforços a posar el seu granet d'arena per tal de preservar aquesta pota de la cultura popular. Però si us pareix, d'això, i d'algunes cosetes més, en parlarem a la segona part d'aquest text, que, si no hi ha cap fenomen meteorològic que reclami atenció immediata, apareixerà a la propera secció del Sempre fa bon temps.

PLUVIOMETRIA

Germanes Barceló-Crespí

ABRIL

Dia 3	11,0 litres/m ²
Dia 9	0,9 litres/m ²
Dia 10	0,6 litres/m ²
Dia 17	1,8 litres/m ²
Dia 20	2,9 litres/m ²
Dia 22	2,2 litres/m ²
Dia 30	5,5 litres/m ²
TOTAL	24,9 litres/m²

MAIG

Dia 1	5,2 litres/m ²
Dia 9	1,5 litres/m ²
Dia 10	10,0 litres/m ²
Dia 23	49,3 litres/m ²
TOTAL	66,0 litres/m²

JUNY

Dia 1	24,8 litres/m ²
Dia 4	1,0 litres/m ²
Dia 5	20,0 litres/m ²
Dia 18	0,9 litres/m ²
Dia 19	0,7 litres/m ²
Dia 23	11,5 litres/m ²
TOTAL	58,9 litres/m²

1971

Aina Ginard Bauzá

«Te quiero vida mía, te quiero noche y día, no he querido nunca así...», cantava Nino Bravo. En aquell any, 1971, també sonaren el 'Borrquito' de Peret, 'Brown Sugar' de The Rolling Stones, 'Help, ayúdame' de Tony Ronald i 'What's going on?' de Marvin Gaye. Sortiren a la llum els discs 'Mediterráneo', de Serrat, i el segon àlbum de Maria del Mar Bonet.

Eren temps de canvis. Mallorca venia d'una dècada anterior on s'havia produït el boom del turisme, que transformà l'economia de forma radical. Molts avions de la Segona Guerra Mundial es reconvertiren per fer arribar visitants a les Illes en vols xàrter. L'economia espanyola s'havia obert a l'exterior establint un tipus de canvi únic després de devaluar la pesseta. El turisme es convertí en la primera activitat, mentre que el sector primari va quedar en segon pla. La necessitat de mà d'obra va comportar un fort moviment migratori que arribà de la Península, però també es va produir una despoblació de la part forana cap a Ciutat. En aquesta dècada es va multiplicar per nou l'arribada de turistes i també el nombre de places hoteleres, escriu Onofre Martorell a 'Situación actual y perspectivas del turismo en las Illes Balears'. Només a Mallorca, l'any 71 s'hi contaven 691 hotels i 125.000 places.

L'estructura econòmica, que els anys 50 era semblant a comunitats mediterrànies com Catalunya, Múrcia o la Comunitat Valenciana, ara s'assemblava més a Canàries o Madrid, pel pes del turisme o els serveis. Entre el període comprès entre l'any 1955-1964 i el 1990, segons el llibre *Capitalización y crecimiento de la economía balear 1955-1996*, els serveis van passar del 70% al 81,5% del valor afegit en termes constants. La indústria va disminuir la seva importància del 15% al 9%. La construcció es mantingué al voltant del 7% i l'agricultura passà del 8% al 2%.

Dia primer de maig aterrà a Son Sant Joan el primer avió Jumbo, de la companyia Cónдор. Una aeronau de grans dimensions (Boeing 747) que arribà d'alemanya amb 250 turistes, 120 periodistes i Els Valldemossa amenitzant l'esdeveniment. Podia dur fins a 470 passatgers. Va suposar l'inici del turisme massiu a les Balears. «Canvià per sempre l'economia de les Illes i enterrà l'agricultura i el calçat», afirma la crònica d'Ultima Hora del 50è centenari.

Això no obstant, el boom turístic no arribà a Porreres. Un poble que seguia essent eminentment agrícola, amb una importància notable de la construcció, la indústria extractiva i la indústria agroalimentària de transformació.

Porreres tenia el 1970 un total de 4.622 habitants segons constaven en el cens de població de dret, 2.322 homes i 2.300 dones, tal i com recull l'Institut Balear d'Estadística (Ibestat). La població, de fet, era de 4.650: 4.618 presents i 32 transeünts. També hi figuraven quatre absents. Deu anys abans la població de dret era de 5.060 persones, per la qual cosa en la darrera dècada havia perdut 438 habitants, el 8,66%. A més, des de l'any 1967 ja no passava el tren.

En l'actualitat, Porreres compta amb 5.576 habitants segons el padró de l'any 2020. La seva economia està representada en un 62,7% pels serveis, un 19,9% per la construcció, un 12,9% per la indústria i un 4,5% per l'agricultura, tal i com mostren les dades de la Fundació Impulsa del 2014. És el tercer municipi de les Balears amb més pes de l'agricultura dins l'economia local, el segon amb més construcció i el setè més industrial.

Segons el cens agrari de 1962, el municipi comptava amb 1.488 explotacions i 8.182 hectàrees, segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE). En canvi, les dades del darrer cens agrari que s'ha fet, l'any 2009, mostren que només quedaven a Porreres 328 explotacions amb 5.527,37 hectàrees.

L'any 1971 també va marcar el final del patró or. La crisi arribaria a partir de l'any 1973, a causa de la pujada del preu del petroli. El turisme a les Balears va patir fort i provocà el tancament de més de 200 hotels a Mallorca i l'emigració de treballadors a la seva terra d'origen. Foren anys de gran inflació, tensió global i desequilibris estructurals de l'economia. El turisme i la bonança per a les Balears es recuperà a partir dels anys 80.

CA FRUITERIA NA MARIA

- Frutes
- Verdures
- Fruits secs
- Productes ecològics

Tel.: 971 16 6771
C/ Agustí Font, 54 - Porreres

ESPECIAL SABEU QUE...

Consell de redacció

...el primer president de l'Agrupació no era de Porreres? Segurament cap porrerenc hagués tengut l'atreviment (ni l'èxit) de moure aquell trull en

aquella època, coneixent el poble!

...la primera Festa Pagesa va sorgir el 1976 perquè hi havia ganes de fer alguna «cosa grossa» després de la negativa de la junta a fer el Congrés de Cultura Catalana?

...s'havia dit que no al Congrés de Cultura Catalana perquè havien quedat escalivats després dels «Fets de Monti-sion» l'estiu de 1974, on havien multat els organitzadors del Seminari de Cultura que s'hi va celebrar i que va resultar ser un acte «subversivo contra el règimen»?

...que arran d'aquest Seminari, a Sebastià Serra Busquets de l'Obra Cultural li varen caure devers 25.000 pessetes de multa? Encara se'n recorda! Com per no fer-ho...

...el 2002 l'Agrupació va adquirir la seva primera tarifa per poder accedir a Internet i disposar de correu electrònic? Eren 2.000 pessetes i es podia utilitzar de les 18h de

l'horabaixa a les 8h del matí!

...que gairebé tots els presidents de l'Agrupació han fet festa el 24 de juny? Tots han estat «Joan» o «Joana» menys en Jaume Gil!

...per celebrar els 25 anys de l'Agrupació, el 1996, es va dur a Biel Majoral a l'auditori? I que pels 50 anys, s'ha fet el mateix? Això és innovació!

Germans Leiva

Carrer 31 de desembre, 13
07003

PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 76 34 92
Fax: 971 75 19 63

www.viajespegaso.com

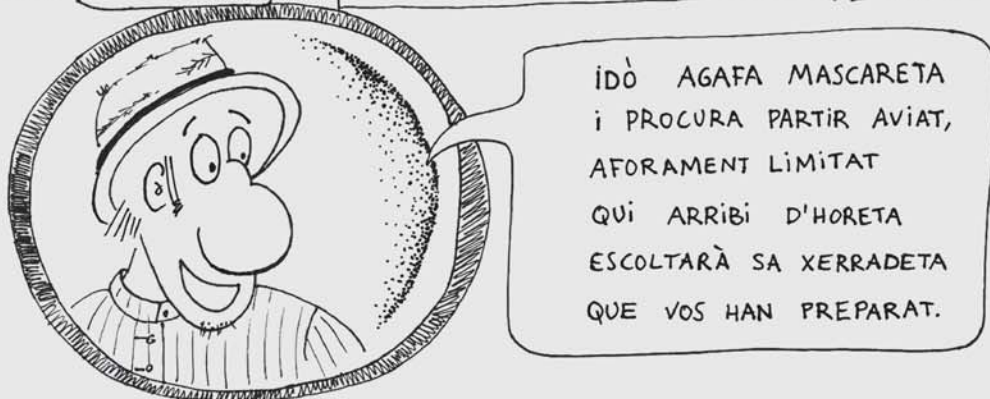
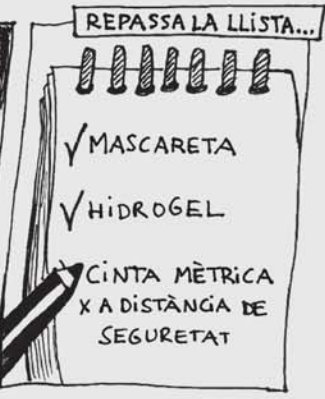
Joan Verger Garau
primer president
de l'ACP

La fonda café

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

Can Miraprim i l'Agrupació cultural.

llb.

MIG SEGLE IL·LUMINANT LA CULTURA

Francina Armengol
Presidenta de les Illes Balears

Fer llum en els temps més foscos i dinamitzar i omplir de cultura tot un poble durant 50 anys no és precisament una tasca fàcil. Encendre aquesta flama un llunyà 1971 i mantenir les seves espurnes ben vives és quelcom que només l'empenta de la gent pot fer possible. L'Agrupació Cultural de Porreres ho ha aconseguit durant aquest mig segle.

Com a presidenta de les Illes Balears vull felicitar totes aquelles persones que any rere any han format part de l'Agrupació i l'han fet créixer, estimant la llengua catalana i la cultura d'un poble formidable. Ho han fet possible dinamitzant la societat quan tot era més fosc, preservant l'esperit crític, conservant la cultura local i adaptant-se al pas del temps i a cada repte que ens ha sorgit. Per aquest motiu s'han consolidat com el referent que avui encara són, i seguiran sent, per a Porreres. Escriure aquestes línies en l'especial de *Llum d'Oli* amb motiu dels 50 anys de vida de l'entitat que l'edita és per a mi un honor immens.

Perquè part important de la història s'escriu des de l'àmbit local. Tenir espais per a la reflexió i la informació és necessari per arribar a tothom i això ha estat possible amb una revista com *Llum d'Oli* i la feina incansable de l'Agrupació. Com també és important mantenir la cultura, reivindicar-la i estimar-la apropant-la a la societat a través de la participació col·lectiva. En aquest sentit, l'Agrupació Cultural de Porreres ha sabut agermanar tot un poble, i fer-lo més participatiu, cívic i social a través del seu impuls a cada

acte, presentació o celebració en què ha participat.

És per aquest motiu que consider que aquesta tasca mereix un digne reconeixement. Perquè és a través de les agrupacions i entitats locals i de la cooperació veïnal que un poble manté les seves arrels, les difon i arriba on des de les administracions, malauradament, a vegades és més complicat arribar.

Tal vegada durant aquest darrer any s'ha evidenciat més que mai la importància de l'existència d'entitats socials i culturals com l'Agrupació Cultural de Porreres, que també ha mostrat altesa de mires davant una situació complicada i exigent com la que vivim, com ho ha sabut fer tot el poble de Porreres i, en definitiva, la societat illenca.

Ara que veim esperança i també llum per a la reactivació i la tornada a la normalitat, desitj que l'Agrupació Cultural de Porreres i tot el poble puguin celebrar com es mereixen aquests 50 anys de reivindicació, protecció i projecció de la seva –la nostra– cultura. I, sobretot, que l'entitat sumi anys sense aturar.

Molts d'anys a totes i a tots!

ELS IMP

Isabel
Vicepresidenta de
Depa
Patrimoni i Política

L'Agrupació Cultural de Porreres celebra cinquanta anys de vida al servei de la vila de Porreres i, de retruc, de tot el poble de Mallorca. Una fita tan assenyalada com és mig segle d'existència, alguns en dirien les noces d'or, mereix una felicitació a l'altura de l'aniversari i també algunes reflexions elogioses sobre la tasca i perseverança de l'entitat.

El naixement de l'Agrupació Cultural fou el primer any d'una dècada que s'obriria a molts de canvis, però que encara es trobava marcada per la dictadura franquista i la repressió que el règim perpetrava contra la cultura pròpia i els drets civils. Sens dubte, era un moment complicat per entrar en escena, però la voluntat de fer feina per al poble i amb el poble va ser la idea que guià el grup fundador.

Celebrar cinquanta anys vol dir haver-se conjurat per donar continuïtat al projecte, ser prou oberts per incorporar les persones que s'acostaven a l'Agrupació per aportar-hi el granet d'arena i adaptar-se als canvis socials i a les demanes de la població que han evolucionat al llarg d'aquestes cinc dècades.

Les activitats que ha duit a terme l'Agrupació són diverses, com per exemple escacs, excursionisme, ràdio, cursos d'arts plàstiques, cursos de català, cicles de conferències, creació d'un patronat per a l'escola de música, etc.

Tanmateix destacaria un moment d'aquesta trajectòria de lleialtat insubornable a la nostra cultura i a la

PRESCINDIBLES

El Busquets Hidalgo

Primera i consellera executiva del Departament de Cultura, Lingüística del Consell de Mallorca

La nostra llengua com és la fundació de la revista *Llum d'Oli*, capçalera portaveu de l'entitat i que ha ajudat a donar difusió i projecció a les iniciatives de l'Agrupació Cultural de Porreres.

Voldria dedicar també unes paraules a tota la gent que ha fet aquests cinquanta anys de vida possibles. Als pobles, sabem del valor de la tenacitat, de la voluntat ferria i, de vegades, d'un poc de caparrudesia de les persones que s'impliquen desinteressadament per dinamitzar i fer millor la vida d'un municipi. Sense vosaltres, la vostra tasca i el vostre temps no hauria estat possible.

L'escriptor alemany Bertolt Brecht ens va ensenyar que només aquells que lluiten tota la vida es converteixen en imprescindibles. Amb cinquanta anys de trajectòria, l'Agrupació Cultural s'ha convertit en imprescindible per a Porreres i per a Mallorca.

Molts d'anys, gràcies per la feina feta i a continuar!

FELICITACIÓ

Francisca Mora Veny
Batlessa de Porreres

És un plaer escriure unes breus paraules des d'aquestes pàgines del *Llum d'Oli*, i encara més en tractar-se d'una edició especial que commemora el 50è aniversari de l'Agrupació Cultural.

Tots sabem que vivim en una societat immersa en un procés d'evolució constant. Per aquest motiu és reconfortant veure que existeixen entitats com l'Agrupació Cultural que se saben adaptar a tots aquests canvis, que treballen de manera positiva, refermant la línia entre passat i present i que encaren el futur amb optimisme.

Diria que compromís és la paraula que millor defineix la trajectòria de la vostra entitat. Compromís amb el poble de Porreres, al qual heu dotat d'una entitat viva que ha esdevingut un referent clau de cohesió, participació i dinamisme; oferint un gran ventall de propostes culturals al llarg d'aquests 50 anys, respondent als reptes socials.

Per aquest motiu em complau poder reconèixer públicament la vostra feina ben feta durant tots aquests anys en cultura i foment de la llengua catalana, i també per apropar-la a tots els porrerencs i porrerencs. Perquè la cultura de proximitat és un element vertebrador de la identitat col·lectiva.

Porreres no es pot entendre sense la força i la diversitat del seu teixit associatiu, que omple de vida els nostres carrers i places. I l'Agrupació Cultural n'és un exponent. Mig segle d'experiències compartides, dies de col·laboració i treball, construint tots plegats el nostre poble. Encara que la cançó digui que som la història que no han escrit, l'Agrupació Cul-

tural fa 50 anys que fa i escriu la història del nostre estimat poble i de la seva gent, tot defensant aferrissadament la identitat i l'alè vital de la mallorquinitat. I com a Batlessa de Porreres només em queda felicitar-vos de cor per la vostra tasca. Gràcies pel vostre esforç i la vostra dedicació, i ànims per continuar endavant com heu fet fins ara. Per molts anys! Felix 50 aniversari!

UN DISSENY ESPECIAL:

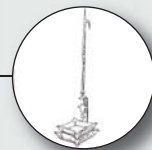
L'AUCA DE L'AGRUPACIÓ

Per a aquest número que commemora el 50è aniversari de l'Agrupació Cultural de Porreres hem demanat a Marga Rotger Font i Rosa Rotger Font -dues al·lotes porrerencs relacionades amb el món de la fotografia i les belles arts- el disseny de les vinyetes d'una auca que ens tracés amb imatges simbòliques els cinquanta anys de l'entitat. Els versos han estat elaborats per part del Consell de Redacció que, sempre molt engrescat, accepta i du a terme amb rapidesa i encert les propostes dels coordinadors. Amb aquest text volem donar les gràcies a na Marga i na Rosa per acceptar la col·laboració i per aquest disseny tan especial! Enhorabona!

LA VEU DELS SOCIS

Redacció

Com tots ja deveu saber, l'Agrupació Cultural de Porreres el passat mes de juny celebrà el seu 50è aniversari. Per tal de commemorar aquesta fita, des de la revista de l'entitat hem volgut muntar un número especial amb continguts ben específics que recorden la seva trajectòria al llarg dels anys. Són moltes les iniciatives i lluites que ha liderat l'Agrupació Cultural de Porreres, sempre amb voluntat de canvi i de progrés. Per aquest fet, i per seguir amb aquesta línia, hem recuperat una secció de la revista que va aparèixer en alguns números passats: la veu dels socis per, d'aquesta manera, recollir el testimoni de persones que estan actualment lligades a l'Agrupació i també de persones que hi van estar en un moment de les seves vides. Hem escollit números a l'atzar i hem mirat el registre de socis per triar aleatòriament els que serien entrevistats i aquí teniu les respostes que ens van donar a les següents preguntes i peticions que els vam formular.

Què creus que ha aportat l'ACP a Porreres?

Digues un record o idea que et suggereixi l'ACP.

Quina idea de futur suggereixes per l'ACP?

Bartomeu J. Barceló Ginard

1. La voluntat de fer país, la consciència cívica per engrandir-lo i la capacitat de nodrir i transformar la realitat porrerenca.

2. L'Acció incansable per a una Cultura forta en un País agermanat, lliure i obert.

3. No oblidar la terra, els humils i la memòria.

Toni Nicolau Sitjar

1. L'ambient de germanor, que ens facilita amistats, el fet de compartir reunions. I les moltes i diverses activitats (personalment, l'excursionisme).

2. L'excursionisme i la creació del GEP. Record de manera molt viva les reunions setmanals del GEP al local del carrer de l'Almoina.

3. Mantenir l'associació, fer-la perviure, perquè la cultura és un concepte molt ampli i l'Agrupació Cultu-

ral abraça moltes accions culturals que enriqueixen la vida de Porreres.

Andreu Obrador Gornals

1. Ho resumiré amb dues frases: la difusió, la dinamització i el suport important de la cultura i altres activitats com l'excursionisme, la gastronomia o l'esport. Un altaveu per les persones que han volgut expressar la seva opinió i la divulgació de la informació local amb la creació de la revista *Llum d'Oli*.

2. La defensa de la cultura i de la nostra llengua.

3. Seguir repartint cultura, defensant les nostres tradicions i no polititzar l'entitat.

Joan Barceló Bauçà

1. L'Agrupació a Porreres ha aportat molts aspectes positius pel seu caràcter progressista en defensa, durant tots aquests anys, de la llengua i la cultura catalana que curiosament ningú ja no discuteix. Durant

molt temps era l'única o dels pocs que hi havia al poble que ho defensaven. Avui, cinquanta anys després, es pot dir que és una tasca ben assumida per la totalitat de Porreres.

2. El record és el de la lluita en favor de la democratització de la societat porrerenca i mallorquina en general i contra el franquisme, que semblava en aquelles hores que no s'havia d'acabar mai. Arribar a on som no ha estat gens fàcil. La idea que em suggereix és que tanta inversió de temps i feina desinteressada durant aquelles èpoques va arribar a donar un dia el seu resultat i que determinades persones ja podíem fer un pas al costat, però mai una passa enrere.

3. L'Agrupació Cultural i tota la seva obra adjunta i paral·lela ja es pot considerar una institució dins el poble i dins Mallorca. Fa una tasca imprescindible i única encara i seguirà possiblement ben vigent de cara al futur. És la constatació que una societat moderna necessita entitats com la nostra i de la qual en podem estar ben orgullosos, però sense perdre l'esperit crític i autoexigent que sempre ha tengut.

Margalida Mora Llaneras

1. L'Agrupació ha aportat molta cultura. Ha estat una porta oberta al món cultural per gent que, tal vegada, si no hagués estat per l'Agrupació, no hauria tingut accés i coneixement d'aquesta oferta.

2. La lluita i les inquietuds des del principi de la seva formació, de les quals en vaig formar part.

3. Seguir amb la mateixa línia de difusió de la cultura, però amb innovació de temes i obertura a la nova realitat social del poble.

Antònia Montserrat Fullana

1. Pens que ha estat un focus molt important per a potenciar el coneixement de la història, la llengua i la cultura del nostre poble.

2. Record amb satisfacció haver participat en algun dels cursos que aquesta entitat va impartir per a l'aprenentatge de la nostra llengua, quan encara despertava un cert recel dins la societat del moment.

3. El futur s'ha de contemplar a partir de l'experiència i aportació de totes

aquelles persones que han format part de l'Agrupació Cultural en els seus 50 anys d'història i, al mateix temps, incorporar la innovació i la creativitat de les noves generacions que de ben segur també tendran molt per aportar-hi. El darrer *Llum d'Oli* n'és un bon exemple.

Miquel Barceló Ramonell

1. Promocionar el règim catalanista a nivell cultural, polític i social.

2. Les comèdies i excursions per la serra de Tramuntana, ja que fomentava la vida sana i les interrelacions amb les al·lotes que, aqueixa sí que és per jo la millor cultura que no coneix d'idiomes ni de banderes.

3. Dependrà dels seus dirigents quines seran les seves prioritats, si són capaços de mirar més enllà de les seves limitacions ideològiques.

Joana Matas i Maties Lladó

1. Ha lluitat per la defensa i el coneixement de la llengua, la cultura i la història pròpies de la nostra comunitat.

2. El compromís de defensa de la nostra cultura i la nostra llengua.

3. La continuació de la tasca, que s'ha fet durant aquests 50 anys, ja que pensam que hi ha molta feina per fer en defensa de la nostra llengua i cultura.

Coloma Taberner Garcia

1. Ha aportat l'aprenentatge de la cultura del nostre poble. Ha donat a conèixer aspectes que estaven amagats o es desconeixien de Porreres i ens ha permès connectar amb fets que passaren aquí o amb altres fets històrics que han passat a altres parts. A més, també ha donat a conèixer la nostra història a la gent nouvinguda.

2. Des de petita a casa he sentit parlar de l'Agrupació Cultural i la meua mare sobretot, ha participat molt activament de les seves activitats. Jo, per la meua edat, he començat a participar aquest darrer any i esper anar creant records pel futur.

3. Amb l'obertura de l'entitat a les xarxes socials, s'hauria d'intentar integrar els joves del poble a l'Agrupació i que participin per així poder donar continuïtat a l'entitat.

BAR
CA'N
GUILLEM
 ENTREPANSTAPESPIZZES

AV. BISBE CAMPINS, 1 PORRERES 971 647 495

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta.

Havans gravats per a festes.

Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.

Juguets. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12 • Porreres.

Tel. 971 16 66 36 - Fax: 971 64 70 24

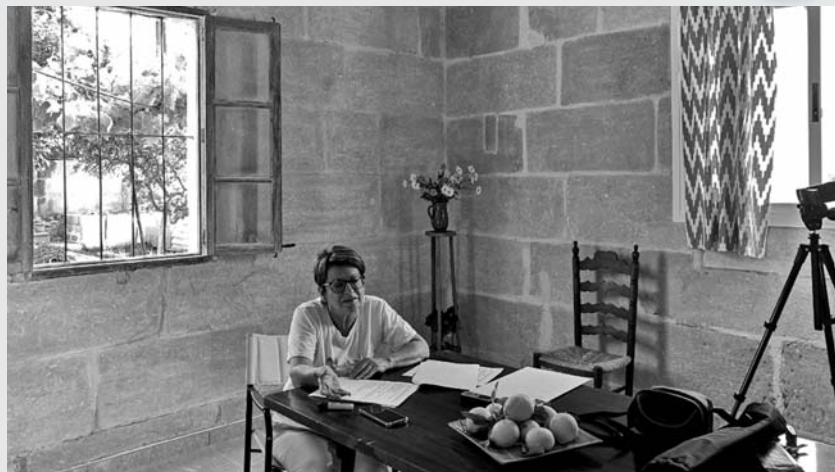
«L'AGRUPACIÓ M'HA ENSENYAT A ESTIMAR PORRERES»

Catalina Maria Garí Blanch i Sebastià Lliteres Lliteres

El nom de Joana Móra Cerdà (Porreres, 1959) està intrínsecament lligat al de l'Agrupació Cultural de Porreres. N'és la presidenta des de 1995, amb una interrupció entre els anys 2004 i 2008 en què hi hagué una junta gestora mentre na Joana fou regidora de medi ambient de l'Ajuntament de Porreres com a representant del PSM. Aprofitant els 50 anys de l'entitat, vàrem conversar amb ella perquè ens explicàs la seva trajectòria.

Na Joana és una persona coneguda dins el món polític porrerenc, però sobretot dins el món cultural. Des de finals dels anys setanta hi ha estat lligada, bàsicament a través de l'Agrupació Cultural. Ha compaginat aquesta tasca amb la docència en diversos centres d'educació infantil i primària, fins que aquest curs s'ha jubilat com a mestra de l'Escola Nova. Va començar a participar activament dins l'associacionisme a través de les excursions que l'Agrupació organitzava per la serra de Tramuntana amb un grupet d'amics, animats per Andreu Barceló Nicolau Ferrà. Això li va permetre entrar en contacte amb persones un poc més grans que ella, que ja duïen el capdavant de l'entitat des de 1976: «per nosaltres eren els referents, persones de les quals apreníem coses sobre el món de la cultura, la llengua i la identitat pròpies». També parlem que sempre s'ha acusat l'Agrupació, des d'alguns sectors, de ser una entitat d'esquerres o massa marcada políticament. Davant això, na Joana creu que **«és normal que la gent de l'Agrupació fossin caps pensants més progressistes que de dretes, perquè sobretot els pri-**

mers anys la defensa de llengua, la cultura i el patrimoni era bàsicament una lluita de les esquerres».

Poc temps després de les excursions, arribà el torn del teatre: «quan jo vaig començar ja existia el grup, però el vàrem rebatejar com a Grup Pàssera de Teatre de l'Agrupació Cultural. Hi actuava molta gent i vàrem fer un parell d'obres dirigides per Esteve Ribas de la Cueva. D'aquells temps també guarda records entranyables de la Festa Pagessa, una revetla organitzada per l'Agrupació que se celebrava a l'entorn de Santa Catalina (25 de novembre):

«Era una fita molt esperada per la gent perquè hi havia molt poques festes d'hivern, es feia a la Plaça de Toros i hi preparàvem un bon binerbo. Del fred que feia havíem de posar un braser amb caliu davall la taula on veníem els tiquets. Aquesta festa es pot considerar el precedent de les revetlles actuals, i hi actuaven els Aires de Montisyon i diversos grups d'arreu de la Mallorca del moment».

Va ser l'any 1978 quan na Joana Móra va entrar a la Junta de l'Agrupació, i

poc temps després passaria a ser l'encarregada de «joventut» de l'associació. Un objectiu constant durant els 50 anys d'història de l'entitat ha estat acostar persones joves a la participació i a l'activisme per la cultura i la llengua. Tot i això, ens conta que:

«Els anys vuitanta varen ser complicats, varen esdevenir un cert impàs per l'entitat per diversos factors: es va anar dissolent el grup de joves que érem, ja que alguns es van desconnectar de l'activitat de l'entitat per motius d'estudis, perquè es casaren o perquè tengueren fills i no varen poder dedicar el temps que abans invertien en l'entitat. Tot i això, na Catalina Oliver i jo mateixa, juntament amb el president Joan Barceló Bauçà, fèiem el que podíem. Fins i tot el *Llum d'Oli* va deixar de sortir el 1989; però es varen fer altres coses com posar en marxa Porreres Ràdio o els viatges culturals i gastronòmics».

Remarca que amb en Joan Barceló varen dedicar moltes hores a l'Agrupació

i que va passar molt bon temps amb ell, i que «ho vàrem donar tot per l'entitat». Però no eren anys fàcils i l'entitat no tenia un funcionament òptim.

El 1992 de la mà de Jaume Gil Cuenca va començar una nova etapa, ja que va organitzar un equip per dur endavant l'Agrupació. Es va produir una certa revifada, amb l'inici del Cicle de Lliçons i va tornar a sortir el *Llum d'Oli* el 1993 coordinat per la nostra protagonista, na Joana. De llavors ençà són molts els anys en què ella ha actuat de coordinadora de la revista, ajudada per moltes persones que varen anar integrant el consell de redacció:

«Amb en Bernat Bauçà, en Ferran Ribas del Blanco, en Toni *Pubil*, na Catalina Oliver, en Jaume Cerdà, en Gaspar *Xibic*, Tomeu *Pistola* i molts d'altres vàrem fer molta pinya i ens ho passàvem molt bé elaborant la revista, es notava que passàvem gust. En un temps que no hi havia xarxes socials, la revista tenia gran rellevància dins el dia a dia del poble».

Va ser en aquesta mateixa època, el 1995, quan na Joana i un equip de persones decidides varen assumir la direcció de la junta de l'Agrupació. Assegura que:

«Els que em varen precedir a la presidència tenen molt mèrit, perquè varen actuar en èpoques més difícils i amb més dificultats que en el meu temps, i això té molt valor. Però durant els meus primers anys com a presidenta vàrem aconseguir consolidar el que ja hi havia fet, anar recuperant coses que s'havien perdut, i iniciar noves activitats que encara perduren. Record amb entusiasme la gran quantitat d'actes que organitzàvem "de sa Fira a Santa Catalina", i que realment era espectacular».

En recorda, també, la llarga lluita per aconseguir un local digne per l'entitat, fet que no va arribar fins el 2010 i que havia obligat a vagar per diversos llocs

ja que el local de davant es Farolet es trobava en una situació estructural precària. «Ara, per sort, tenim un bon local, a la mida del que es mereix l'Agrupació». Recorda, també, que li encantava veure aquelles taulades llargues plenes de taulers d'escacs al local de l'Agrupació, o enmig de plaça durant la Fira o les festes de Sant Roc: «**no sé entendre l'entitat sense els escacs, m'agradaria que qualche dia tornin a integrar-se. De fet, és possible que enguany això es faci realitat, ho estam parlant amb els membres dels escacs**».

Na Joana considera que actualment s'ha perdut bona part de l'esperit associatiu que hi havia aquells anys en què les entitats col·laboraven entre elles d'una forma molt habitual. Va tenir molt d'èxit la seva proposta del sopar d'entitats:

«Durant els anys noranta i principis dels 2000 la xarxa que hi havia era molt bona, ens ajudàvem i preparàvem actes i activitats plegats. Aquell esperit col·lectiu crec que s'ha perdut, per molts motius. Segurament el fet que l'Ajuntament tenguí uns circuits culturals bons, i un pressupost inassumible per les entitats, fa que sigui més difícil trobar espais per ocupar des de la iniciativa associativa. **El canvi polític del 1999 a Porreres va dur coses molt**

positives, però crec que no s'ha calibrat el que suposà que l'Ajuntament assumís d'una forma tan clara coses que abans feien les entitats. Cal tornar a fer xarxa entre les entitats».

Quan li demanam pel futur de l'entitat, no pot amagar una certa preocupació davant les dificultats per trobar persones joves que en vulguin formar part: «no crec que haguem de variar molt de tipologia d'activitats; crec que el problema es deu més al tipus de societat que hi ha ara, a l'individualisme, a la manca de valors col·lectius i a la falta de compromís per dedicar hores de forma altruista al fet associatiu». Tot i així, l'entitat ha fet 50 anys, i segueix.

En resum, l'Agrupació Cultural és per na Joana un dels pilars fonamentals de la seva vida: «**L'Agrupació m'ha donat a conèixer el meu poble, m'ha ensenyat a escriure millor amb la nostra llengua, m'ha descobert persones i llocs que sense ella no hagués conegut mai**. M'ha ajudat a estimar les nostres coses, perquè només si les coneixes les pots estimar. L'Agrupació ha estat i ha de ser el motor cultural del poble».

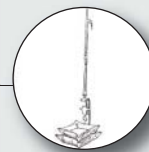
Gràcies, Joana, per aquesta conversa, per tot el que has fet per l'Agrupació, i sobretot per ensenyar-nos a estimar aquesta entitat, que ha fet de Porreres un poble millor.

ENTRETENIMENT: JOCS, PREGUNTES I ENDEVINALLES!

Redacció

En aquesta edició de la secció més entretenguda del *Llum d'Oli* trobareu jocs i preguntes sobre el 50è aniversari de l'Agrupació Cultural. Les solucions de tots els jocs, preguntes o endevinalles cercau-les a les següents pàgines, un poquet amagades per fer-ho més divertit.

QUÈ HA FET L'AGRUPACIÓ?

SOPA DE LLETRES

Heu de cercar diferents tipus d'activitats i iniciatives que l'Agrupació Cultural ha duit a terme durant els darrers 50 anys. Hi ha expressions que contenen més d'una paraula.

ENDEVINALLA

Què enganxa més que un ganxo?

QÜESTIONARI PORRERENC | Només hi ha una resposta correcta a cada pregunta

1. Quin nom tenia el grup de teatre de l'Agrupació?

- a) Grup Pàssera
- b) Grup Foganya
- c) Motoclub Porreres

2. Quin era el nom de la publicació precedent al *Llum d'Oli*?

- a) La Voz de Porreres
- b) Butlletí de l'Agrupació
- c) Envant o enrere

3. Quin any es fundà l'Agrupació Cultural?

- a) 1981
- b) 1971
- c) 1995

4. Qui fou l'impulsor de Porreres Ràdio?

- a) Jaume Gil Cuenca
- b) Joana Móra Cerdà
- c) Joan Barceló Bauçà

5. Quin organisme impulsà l'Agrupació per assegurar la formació musical a Porreres?

- a) El Patronat de l'Escola de Música de Porreres
- b) La Junta de l'Escola de Música de Porreres
- c) La Comissió de Música de l'Agrupació

LA BIBLIOTECA DE L'AGRUPACIÓ CULTURAL

Gabriel Noguera Vich

El cinquantè aniversari de l'Agrupació Cultural és una bona excusa per recordar el paper clau que ha tingut aquesta institució en la història del nostre poble, sobretot els esforços que van fer els seus membres durant els anys de la Transició per normalitzar i acostar la cultura al poble. Entre aquests esforços cal destacar la creació d'una biblioteca pròpia l'any 1979 per omplir el buit que deixaven les institucions públiques.

Aquesta iniciativa no era nova, als anys trenta del segle XX ja hi havia hagut un altre intent de crear una biblioteca pública per part d'una entitat local. L'any 1933 Sebastià Ferrà Xamena va fundar el Centro Instructivo, una entitat que buscava acostar l'educació, l'oci i la cultura als joves porrerencs i que va constar amb una biblioteca amb llibres de temes variats; malauradament, aquesta iniciativa es va veure truncada per la imposició del règim feixista de 1936 («El centro instructivo, precursor de l'agrupació cultural?», 1979b).

La dictadura no va mostrar cap interès en dotar el poble de serveis bibliotecaris i durant aquells anys les úniques biblioteques del poble eren les biblioteques privades, les biblioteques vinculades a institucions religioses i les biblioteques de les escoles catòliques, hem de suposar que aquestes últimes tenien col·leccions bibliogràfiques orientades a l'alfabetització dels seus alumnes i amb continguts afins als principis de l'educació nacional-catòlica.

En arribar la transició, l'Agrupació Cultural es posarà al capdavant de les reivindicacions polítiques i culturals del municipi i una de les seves reclamacions serà la creació d'una biblioteca municipal pública. El 23 d'abril de 1979

la junta directiva de l'Agrupació es reuneix amb el batle Francesc Sastre per adreçar temes sobre la situació de la cultura a Porreres, entre ells la necessitat de crear una biblioteca pública («Agrupació i ajuntament. Bases per a una col·laboració per al recobrament de la nostra cultura», 1979).

Tot i els diàlegs amb l'Ajuntament, l'Agrupació decideix crear una biblioteca pròpia amb el doble objectiu de donar servei als usuaris i seguir reivindicant la necessitat de crear una biblioteca pública. El 1979 s'aconsegueix que la Delegació del Ministeri de Cultura envii 200 llibres a l'Agrupació, que sumats als que ja hi havia constituïren el fons de la biblioteca. Segons la mateixa Agrupació aquest fons no ha de ser un substitut de la futura Biblioteca Municipal, per la qual s'ha de seguir lluitant» (*Llibres per a l'Agrupació*, 1979). El desembre de 1979 la biblioteca de l'Agrupació segueix augmentant, aquest cop gràcies a una donació de la caixa d'estalvis Sa Nostra, que dona 5.000 ptes («Llibres», 1979).

El 1980 la biblioteca ja està inventariada i en funcionament i l'Agrupació destina una partida del seu pressupost a comprar mobiliari. El primer bibliotecari serà Nicolau Barceló i la col·lecció estava estructurada per seccions de novel·la, poesia, teatre i assaig i abundaven els clàssics de la literatura espanyola i catalana i assajos sobre qüestions polítiques com ara la monarquia, l'església o l'estatut que reflectien els interessos dels socis de l'Agrupació («Biblioteca», 1980). Com es pot comprovar als anuncis que sortien a la revista *Llum d'Oli*, en aquesta època la biblioteca també oferirà serveis d'informació sobre l'actualitat política com ara el *Bolletí Oficial*

del Consell General Interinsular, la documentació presentada per el PSOE al senat en qüestions de cultura i revistes.

El febrer de 1981 Maria Miró passa a ser la nova bibliotecària de l'Agrupació, en aquell mateix any l'Ajuntament firmarà un conveni amb el Centre Coordinador de Biblioteques de les illes Balears per crear una biblioteca pública connectada amb la xarxa de biblioteques («Conveni entre el centre coordinador de biblioteques de les illes Balears i l'Ajuntament de Porreres», 1982). La biblioteca pública serà una realitat a finals de 1981, ubicada en un dels pisos superiors de l'Ajuntament tindrà un fons format per 1.500 llibres, 600 en català, 900 en castellà i un 40% dels llibres destinats al públic juvenil, a més permetrà el préstec interbibliotecari facilitarà l'accés a documents d'altres biblioteques de la xarxa («El consell i Porreres durant 1981», 1982).

La creació d'una biblioteca pública municipal s'ha d'entendre com una de les principals fites culturals del poble a principis dels vuitanta, i el final d'una reivindicació històrica de l'Agrupació. Sembla que l'aparició d'aquest nou servei públic va deixar la biblioteca de l'Agrupació en un segon pla, i el 1995 l'assemblea de l'entitat va decidir donar el seu fons bibliogràfic a la biblioteca pública posant punt i final a aquesta iniciativa («Assamblea ordinària de l'entitat», 1995).

Actualment al local de l'Agrupació hi ha una petita col·lecció formada per una miscel·lània de llibres que l'entitat ha anat acumulant en els darrers anys. Arribats a aquest punt cal preguntar-se si és necessari que una entitat com

(Continua a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

l'Agrupació tingui una biblioteca, tenint en compte que al municipi ja hi ha una biblioteca municipal. La meua opinió és que sí, l'Agrupació com a entitat que vetlla per dinamitzar la cultura al poble hauria de tenir un fons bibliogràfic, però crec que aquest només hauria de recollir llibres de temàtica porrerenca. D'aquesta manera es crearia un fons bibliogràfic coherent amb la temàtica de l'arxiu de l'agrupació i del fons hemerogràfic que conté tots els números de la revista *Llum d'Oli*.

Agrupació i ajuntament. Bases per a una col·laboració per al recobriment de la nostra cultura. (1979a). *Llum d'Oli*, 3, 3.

Assamblea ordinària de l'entitat. (1995). *Llum d'Oli*, 46, 4.

Biblioteca. (1980). *Llum d'Oli*, 6, 9.

Conveni entre el centre coordinador de biblioteques de les illes Balears i l'ajuntament de Porreres. (1982). *Llum d'Oli*, 19.

El centro instructivo, precursor de l'agrupació cultural? (1979b). *Llum d'Oli*, 2, 2.

El Consell de Mallorca i l'Ajuntament signen un conveni per a la creació a Porreres d'un museu d'art contemporani. (2000). *Llum d'Oli*, 79, 9.

El consell i Porreres durant 1981. (1982). *Llum d'Oli*, 19, 5.

Llibres. (1979). *Llum d'Oli*, 5, 9.

UN REGAL PER A TU I PER A MI

Jaume Rosselló Tomàs

Encara que et sorprengui, estimada,
ja fa moltes llunes que em vaig encantar amb tu.
I sé que has perdut el compte dels que t'han volgut,
dels que t'han envoltat i s'han confós dins els teus somnis,
sense prejudicis de gènere i absolutament desinteressats.

També sé que t'has deixat seduir,
a vegades suaument i amb tendresa,
acaronant la pell amb la punta dels dits,
com una besada a l'aire i proud.
D'altres fins al darrer alè,
fins al darrer crit en què ens vol fondre l'èxtasi.
I no t'ho retreuré.

Sé que alguns hi han xuclat les nits,
les il·lusions i les quimeres.
Tantes petjades, tant d'esforç,
tantes paraules vessades per tu...

Jo, en canvi,
t'he desitjat sincerament també,
però sense fidelitat ni elegància.
Senzillament així com ha vingut,
així com ens hem trobat en aquest viatge,
sense pretensions ni culpes,
però amb els ulls nets i el cor ample.

Ara, que ja en fas cinquanta,
i com el primer dia,
no em molesta compartir l'eròtica del teu bategar.
Estotjaré el tresor del teu somriure,
com una penyora, com un regal
per a tu i per a mi.

Bàrbara-Art
DECORACIÓ - ANTIC

Gabriel Cortés

MESTRE ARTESÀ LLAUNER

FANALS MALLORQUINS - RESTAURACIÓ DE METALLS

Pl Molí de N'AMENQUAL, 10 - Telèfon i Fax 971 64 72 41 - 07260 PORRERES

ETIMOLOGIA

FESTEIG

Definició

Acció de festejar o de tenir relacions amoroses una parella.

El festeig dels pares va durar cinc anys, mentre van fer els estudis universitaris.

També es pot referir als actes que es fan per celebrar un fet, una data important, etc.

L'aniversari va anar acompanyat de grans festejos.

Etimologia

De *festejar*, de *festa*, del llatí tardà *festa*, mateix significat, originàriament plural de *festum*, i aquest, neutre de *festus*, *-a*, *-um*, 'festiu', de l'arrel de *feria*, 'dia de festa'.

BRUFAR

Definició

1. Esquitxar, ruixar; tirar una multitud de gotes sobre una cosa.
2. Beure vi o altre licor en celebració d'una festa, d'una inauguració, etc.

Això ho hem de brufar!

Etimologia

Mot balear, segurament alteració de *bufar* amb influx d'algun altre mot amb presència de *r*, difícil de precisar; l'Alcover-Moll diu que ve «d'una rel *brf*», onomatopeia de l'acció d'esquitxar bufant».

BENVINGUDES NOCES D'OR

Lluís Sastre Barceló

Perquè així com el temps passi sobrevisqui la cultura hi ha d'haver gent amb cura i sentiment que l'abraci.

Just ara cinquanta anys fa que l'agrupació l'empara i com no, també l'amara de moments per recordar.

Quan els feien demanar permís al Govern Civil per si passava el perfil del que es volia mostrar.

De fets n'hi ha una llista i de passes ben certeres com quan sortí la revista, veu i creu a dins Porreres.

Segurament recordau... "Criticant" l'Ajuntament que vos varen fer el present de citar al Jutjat de Pau.

Per desgràcia ens cal lluitar per expressar en llibertat fet pel qual han defensat l'ús i el fruit del català.

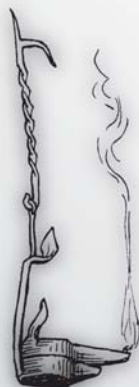
Els agrada caminar fent el món més altruista, amb el grup excursionista per l'illa sense aturar.

Amb tanta gent compromesa la biblioteca va néixer, la secció d'escacs va créixer i es feu la festa pagesa.

Es va propiciar l'Escola de Música pel jovent i la sintonia vola de la ràdio ben present.

Per escampar tots els mals i fer els cossos anatòmics: els viatges culturals i, sobretot, gastronòmics.

Tot plegat un pa que tova que ens delecta en les olors, essència dels fundadors d'ànima i esperit jove.

EL LLUM D'OLI TAMBÉ ÉS VOSTRE

T'agradaria veure publicada la teva opinió al *Llum d'Oli*? Tens alguna queixa, suggeriment o proposta? Vols col·laborar amb nosaltres? Ara pots fer-ho a través de l'adreça llumdoliporreres@gmail.com, o en persona quan ens topis pel carrer!

I, si t'interessa, pots consultar els números digitalitzats fins el 1996 a l'apartat «Llum d'Oli» del nostre blog (www.agrupacioculturalporreres.blogspot.com) a través de l'enllaç amb la biblioteca digital de la UIB. Si desitges consultar algun número posterior al 1996, només ens ho has de demanar. Tenim en procés un web on trobareu els darrers números en pdf!

Volem ser la veu del poble! El Llum d'Oli és cosa de tots!

PORRERES I PORRERA: TOT EL CAMÍ EN COMÚ (I)

Joan Barceló Bauçà, Jonàs Macip Simó
i Francesc Delpueyo Aceña

Aquest any ha fet quatre anys l'Associació de Joves de Porrera, la qual està fent una labor excepcional de dinamització cultural al poble. L'estiu passat van sortir dues qüestions sobre l'agermanament de Porreres i Porrera al concurs d'estiu *Coneixes Porrera?*, i s'ha de dir que van causar debat popular.¹ Molts dels habitants de Porrera han viscut en primera persona gairebé tots els intercanvis culturals i conserven bones amistats amb la gent de Porreres, a més de records molt bonics, però a vegades costa respondre aquestes preguntes; el pas del temps no perdona. Als propers articles, ens agradaria contactar amb els protagonistes de l'agermanament i anar deixant per escrit a *Llum d'Oli* tot el camí en comú de les dues viles. Volem crear un reportatge sòlid amb la vostra ajuda, ja que les experiències i vivències de tothom faran acostar-nos a la realitat. S'ha de remarcar que les primeres llavors en la divulgació de les arrels compartides entre les dues viles van ser responsabilitat de l'Agrupació Cultural de Porreres, amb el president Joan Barceló Bauçà al capdavant. Aprofitant els cinquanta anys d'aniversari de l'Agrupació Cultural de Porreres, des de Porrera volem encetar aquest primer article a tall d'introducció.² Ara us presentarem els primers anys.³

El primer projecte de viatge a Porrera va aparèixer el novembre de 1980, el qual no es va realitzar mai; s'havia de fer al desembre, pel pont de la Immaculada o de la Constitució. La secció d'excursionisme de l'Agrupació va voler organitzar una sortida fora de Ma-

llorca per aprofitar un cap de setmana llarg. La data de sortida havia de ser el 5 de desembre i la tornada el dia 8. No va ser fins a l'octubre de 1984⁴ que es va produir el considerat primer agermanament entre Porreres i Porrera. Va ser un agermanament més oficiós que oficial perquè el van fer l'Agrupació Cultural de Porreres per una banda i l'Ajuntament de Porrera per l'altra, amb Joan Ventura com a alcalde.⁵ La decisió va ser fruit de múltiples contactes previs per carta i telèfon. En aquell primer intercanvi els porrerencs van anar a Barcelona amb vaixell i a continuació en autocar, aprofitaren per a visitar Sant Sadurn d'Anoia, Vilafranca del Penedès, el monestir de Poblet i Santes Creus, Montblanc i Tarragona (on van passar dos dies). L'endemà es va visitar el delta de l'Ebre i Tortosa, després d'haver menjat una paella a La Cava.

El diumenge dia 14 els porrerencs van arribar a Porrera. Allà els esperava en Josep Ramon Grau Mestres. Van arribar al poble i els va rebre a l'entrada el regidor de Cultura, Salustià Álvarez Vidal. També hi havia el capellà del poble, mossèn Enric Alberich, així com altra gent. El recorregut pel poble va començar visitant diversos cellers. Després van passejar pels carrers antics i empinats que caracteritzen Porrera. També es va visitar l'església Sant Joan Evangelista, la casa museu d'en Josep Vaqué i es va passar per davant de la casa del cantant Lluís Llach. L'acte d'agermanament va tenir lloc a l'edifici de l'Ajuntament on esperava l'alcalde i altres membres del Consistori; es va

fer un dinar a dins el Saló de sessions. En Joan Ventura (alcalde) va dirigir unes paraules cap als porrerencs i els entregà fullets i llibres. En Joan Barceló Bauçà, president de l'Agrupació Cultural, va correspondre amb unes paraules d'agraïment per totes les atencions dispensades.⁶ A continuació, a la sobretaula, hi va haver canvi de coneixements mutus sobre Porreres i Porrera, sempre en un ambient de gran amistat, simpatia i cordialitat.⁷ Al final, els porrerencs van tornar cap a Barcelona sense parar-se enlloc. Es va quedar que els de Porrera tornarien la visita, tot i que aquesta es va demorar una mica. La segona trobada va ser el febrer de 1991. De caràcter estrictament privat el periodista Tomeu Amengual i en Joan Barceló van anar uns dies a Porrera. Es van quedar a ca la Maria Regina i aquella vegada es van apuntar a una calçotada a la Garraixa, als masos que havia comprat Lluís Llach.

Del dia 11 al 16 de febrer de 1994, va esdevenir una altra trobada més o menys oficial. Eren un grupet de vint persones de Porreres, principalment de visita turística. Un autocar de la Hispania S.A. de Reus que conduïa en Francesc Álvarez Vidal, germà del ja alcalde Salustià Álvarez, va acompanyar als mallorquins pel Priorat i comarques adjacents durant quatre dies. La visita a Porrera va ser el dia 12, durant la qual també van visitar bodegues, van poder observar que ja n'hi havia més. A l'Ajuntament de Porrera els va rebre l'alcalde i es va fer una calçotada; en aquesta ocasió a l'ermita

de Sant Antoni Abat. Després es va fer un recorregut pel Priorat, van anar a Scala Dei, La Vilella Baixa i altres indrets. S'ha de remarcar que aquest mateix any es van produir els aiguats de l'octubre de 1994, els quals causaren terribles desastres que van fer malbé Porrera,⁸ el fet va obligar a moure el regidor Josep Grau i l'alcalde Salustia Álvarez. Per intentar reduir les pèrdues (principalment econòmiques i d'infraestructura), es va proposar organitzar un acte solidari a Porreres. Gràcies a aquesta iniciativa es va organitzar una calçotada de suport, molt massiva, que va tenir una gran repercussió mediàtica; potser no es van poder recaptar molts diners, però va funcionar prou bé.

Després, els porrerencs van tornar a Porrera, donada la insistència de Josep Grau. Lluís Llach, que havia traslladat la seva residència habitual a Porrera, el 1995 va treure el disc *Món Porrera*. A Palma, a l'Auditorium, en Josep Grau va fer dur a Joan Barceló una ensaïmada porrerenca al cantautor català, però al final aquesta va ser entregada a Miquel Martí i Pol, amb qui Lluís Llach va dur a terme una autèntica simbiosi. La gira la van acabar a Porreres, al camp de futbol. Com a representants de Porreres hi van anar Vicenç Marí, Jaume Cerdà, Xavier Barceló i Joan Barceló; una altra vegada a nivell particular i sense el suport de l'Ajuntament de Porreres. Essent regidor de cultura de Porreres en Rafel Picornell i amb en Josep Grau com animador, activista social i cultural de Porrera, va tenir lloc un altre esdeveniment. El 1995 els Gegants i Grallers de Porrera van anar a les festes de Sant Roc de Porreres i a Monti-Sion. Es va actuar a Campos i a Porreres.⁹ Els intercanvis entre les dues viles germanes no es van aturar. En Joan Barceló explica que va

tornar a Porrera fent de guia a la Coral de Porreres.¹⁰ Posteriorment hi va anar la banda i, finalment, els dos municipis van decidir agermanar-se oficialment uns anys després; però això és una altra història.

A tall de dedicatòria, en Joan Barceló esmenta la vinguda privada a Mallorca de Josep Grau, un digne fill de Porrera. Aquell seria l'acomiadament definitiu del bon amic de Porrera, que va morir amb cinquanta-dos anys. Creiem que és pertinent dedicar-li aquest escrit. Sense ell, l'agermanament no hauria estat possible. Ell va ser el responsable que Porreres i Porrera avui siguin dues viles germanes. Germanes en topònim, germanes en la història i germanes en la llengua.

Adreça electrònica per aportacions:
agermanamenthistoria@gmail.com

1 Una preguntava on es va fer la primera calçotada d'agermanament i l'altra a quin any hi va haver el primer lligam d'intercanvi entre entitats de Porreres i Porrera.

2 Aquest article agafa la principal informació de l'agermanament proporcionada per Joan Barceló Bauçà, quan li vam demanar informació des del punt de vista porrerenc.

3 S'ha de dir que per a confeigir aquest breu resum s'ha hagut de consultar la *Memòria de Porreres*, de Bernat Bauçà Garau i Agnès Vanrell Sureda, però avui en dia no sempre és cent per cent fidel, passant el mateix amb la revista *Llum d'Oli*. A través de totes les fonts que anirem buidant per a futurs números, així com les vostres aportacions, pretenem reconstruir aquest llegat. Al final de l'article teniu una adreça electrònica per si voleu col·laborar al pròxim número amb les vostres aportacions.

4 O 1985 segons la memòria.

5 D'això n'han quedat testimonis gràfics (fotografies) i alguns documents com la ressenya de *Llum d'Oli* número 29 i altres que es troben a l'Ajuntament de Porrera i a la premsa en general. En aquesta introducció no hem volgut citar cap font de les consultades, ja que les estem estudiant amb calma per a contrastar-les i corroborar-les totes.

6 Segons explica en Joan Barceló, l'Ajuntament de Porreres es va desentendre una mica, però en nom seu es va entregar els dos volums de la *Història de Porreres*, així com altres publicacions i una caixa de vins de Ca'n Janoi.

7 En Joan Barceló comenta que el vi de Porrera va ajudar a fer el miracle, però la gent de Porrera va fer la resta.

8 Davant la manca d'ajudes inicials.

9 Queda corroborar si a altres localitats.

10 En Joan Barceló imagina que amb motiu dels quaranta anys de la Coral de Porreres.

i ara, Solarium

Non Estil
PERRUQUERIA I ESTÈTICA

UNISEX

PERRUQUERIA

extensions
tallats de moda
tints
banys de color
tota casta de metxes
moldejats
desarriat
recollits
nívies
comunions
etc...

ESTÈTICA

depilacions
neteja cutis
decoració d'ungles
tint de pestanyes
moldejats de pestanyes
massatges
manicules
pedicures
maquillatges

**obert de dimarts a divendres de
9 a 12 i de 15 a 20 h
dissabte tot el dia**

C/ Passaratx, 114

Tel. 971 166 646 - PORRERES

DE MALLORCA AL COR DEL BARCELONA: ENTREVISTA A MARIA VAQUER, SECRETÀRIA DE L'ESPAI MALLORCA DE BARCELONA

Marina Viedma Font

Som molts els porrerencs que en partir a estudiar a Barcelona hem passat per l'Espai Mallorca. Des de fa pocs mesos, l'associació que gestiona aquest centre cultural compta amb una secretària porrerenca. Xerram de na Maria Vaquer Viedma (1991) de *Cas Practicant* que en aquesta entrevista ens parla de com va arribar a Barcelona i què hi fa actualment. També ens explica en què consisteix la tasca de l'Associació Crits i Renou per les Illes Balears que s'ha convertit en la seu de la diàspora mallorquina a la capital catalana.

Quants anys fa que vares arribar a Barcelona i què hi fas actualment?

El pròxim mes de setembre farà dotze anys que hi visc. Hi vaig arribar per estudiar el grau de Farmàcia, ja que aquí no es feia i també em feia ganes sortir de Mallorca. En acabar la carrera vaig tornar mig any a Porreres, però vaig partir altre cop per fer feina allà i estudiar-hi un màster. Actualment estic treballant de monitora d'assajos clínics a l'Institut de Recerca de la Vall d'Hebron.

Des de fa uns mesos ets la secretària de l'Associació Crits i Renou per les Illes Balears, conta'ns en què consisteix aquesta associació.

Es tracta d'una associació cultural que gestiona l'Espai Mallorca, un centre cultural situat al Raval de Barcelona des d'on es promouen la cultura i tradicions de les Illes Balears. Allà organitzam nombroses activitats culturals, des de tallers com el de ball de bot o guitarra menorquina, fins a una àmplia programació de concerts, presentacions de llibres, exposicions, recitals poètics, etc. A més, oferim producte local de les Illes Balears: sobrassada, ensaïmades, galetes d'oli, etc. i tenim una llibreria amb publicacions de les illes.

Com va néixer aquest projecte?

Va sorgir com una col·laboració entre el Consell de Mallorca i el Gremi d'Editors de les Illes Balears per promocionar la cultura principalment mallorquina. Malauradament, el 2012 amb el canvi de govern, es va deixar de finançar el projecte i va ser llavors quan es va crear l'associació per intentar mantenir la tasca que s'estava fent. Després es va traslladar a la plaça Vicenç Martorell. Des d'aquell moment es va intentar mantenir la qualitat de promoció cultural que s'havia aconseguit tot i que sense ajudes públiques es van viure moments molt complicats, fins al punt de gairebé desaparèixer. Tot i això, sempre va sorgir gent que va estirar el projecte.

Sabem que han passat alguns porrerencs per aquest centre cultural, com ha sigut?

Fa uns anys que hi ha porrerencs involucrats amb l'Espai com a membres de la Junta Directiva, i això ha fet que poguessin sorgir algunes col·laboracions amb gent del poble. Per exemple, van passar pel centre cultural la presentació del llibre de Bartomeu Garí, l'actuació dels Aires de Monti-Sion a la plaça, o l'exposició fotogràfica de la meva germana Cati Vaquer. A mi em fa il·lusió veure que noves generacions del poble ens relacionem allà, ballant ball de bot o fent un truc.

Com ha afectat la pandèmia a les associacions culturals com la vostra?

A inicis del 2020 ja havíem establert tota la programació per aquell any i creiem que era l'any en què consolidaríem finalment el projecte per començar a créixer –fins llavors, d'alguna manera, ens limitàvem a subsistir, ja que no teníem cap ajuda. Tot i això, crec que els companys de programació van

aconseguir adaptar-se molt bé a la situació i passar a format digital les activitats organitzades que ho van permetre, utilitzant les xarxes socials. Durant els mesos de confinament més intens vam programar una gran diversitat de propostes musicals i literàries amb la participació de més de 40 artistes de les Illes Balears. A banda d'això, també vam preparar debats amb la voluntat de repensar la nova situació a les Illes Balears, amb diferents referents de cada temàtica. Per exemple, la porrerenca Marta Escoda, que va parlar dels reptes que estaven vivint en l'àmbit de l'educació en la situació de pandèmia.

Com veus el futur de l'associació?

Tot i les adversitats, estam en un bon moment. Els últims anys s'ha prioritzat augmentar el nombre de socis i dur a terme activitats que puguin interessar al nostre públic principal: joves estudiants illencs a Barcelona i persones properes a la nostra cultura. Hi ha un gran grup de gent fent feina per l'associació i això aporta molt de valor i surten moltes propostes. Ara que el projecte està més consolidat, i que per primera vegada des de 2012 hem rebut finançament des del Govern de les Illes Balears, la nostra prioritat serà augmentar la qualitat i diversitat de les propostes culturals.

ILLA SONORA: DE WEB A ASSOCIACIÓ

Marc Angrill Jordà i Nofre Móra Sagreres

Illa Sonora: un projecte sense ànim de lucre que té per objectiu recuperar, preservar i difondre el patrimoni musical de Mallorca. Alguns ja n'heu sentit parlar, o potser vàreu llegir l'article que es va publicar en aquesta mateixa revista ara fa cosa d'un any, quan es va presentar com a web.

L'element principal del projecte és una plataforma web que posa a l'abast de tothom informació d'artistes, grups, discos i concerts de qualsevol estil i època i permet escoltar les cançons amb permís dels autors. És un arxiu digital amb elements d'enciclopèdia i de servei de música en continu —permet crear llistes de reproducció i connectar amb Spotify—, fent-lo atractiu per al públic general alhora que és una eina per a la recerca musical.

La idea d'aquest web sorgeix l'any 2016 com a millora del blog homònim creat per Tomeu Canyelles, que va estar actiu entre l'any 2011 i 2012, el qual també derivà en un programa de ràdio amb el mateix nom a BM Mallorca.

A causa de l'enorme treball que du el manteniment d'aquesta plataforma, durant el confinament es va començar a gestar una associació per tal de gestionar-la i convertir el projecte en una cosa més gran que una simple pàgina web: fer difusió d'artistes i grups a través de xarxes socials, col·laboracions amb altres mitjans afins, organització d'esdeveniments musicals, etc.

Seguint el nostre objectiu, utilitzam els nostres canals a Instagram i Facebook per divulgar els àlbums que es van afegint a l'arxiu. A part, també han sorgit col·laboracions amb la revista *S'Altra Música*, apareguda aquest mateix any, o amb el projecte Tant és ara

com abans.

Al cap de mesos de treball bàsicament a internet, el començament del desconfinament ens va permetre començar a preparar més coses: per fi vam poder presentar en societat l'associació i tot el projecte que du darrere. L'equip impulsor, format per una desena de membres joves es va presentar en un acte a l'Espai Mallorca de Barcelona, seguit d'un concert del cantant del grup Xarxa, Àlex Ocete. La presentació va ser emesa en directe a Youtube i es pot recuperar al canal de l'entitat (illa-sonora.cat/youtube).

A part d'explicar els objectius i la història del projecte, una de les novetats presentades va ser una aplicació per a Android per incentivar l'escolta i descobriment de música de Mallorca. En aquesta aplicació l'usuari pot triar un gènere i l'aplicació genera

una llista aleatòria. Si es vol saber més sobre la música que sona, un botó redirigeix a la fitxa corresponent de l'arxiu web. Els usuaris d'iOS hauran d'esperar un poc més.

Aquesta presentació a Barcelona és només el començament, aquest mateix estiu de 2021 hi haurà més presentacions del projecte a Mallorca, i amb el clar objectiu d'arribar a organitzar concerts per tota l'illa. Mentrestant, ens podeu seguir a xarxes per estar informats sobre les novetats tant de l'associació com de la música illenca.

floristeria i jardineria
CanMurtó
COMPOSICIONS FLORALS
PER A NOCES, COMUNIONS
I TOT TIPUS DE CELEBRACIONS
C/ Sa Galla, 92 - 07260 PORRERES
Tel. 971 647 053 - Mòvil. 689 689 667
Fax. 971 647 053

LLÚCIA SALLERES JULIÀ

PORRERENCA, MARE, PROFESSORA, MÚSICA, PREGONERA...
PERSONA QUE FA SERVEI A LA SOCIETAT

Catalina Garcia Garí i Maria Antònia Nicolau Rosselló

Va néixer dia 3 d'octubre de 1969 al carrer d'en Veiet, el seu pare Gabriel i la seva mare Jerònica tenien taller i tenda de sabates. És la major de 3 germans.

«En el moment de la infància tenc un bagatge que m'ha marcat molt: la relació de la meua família amb la música, perquè mon pare em duia als assajos de la Banda amb ell, jo m'asseia damunt la caixa del bombo i escoltava. També anava a l'estació de tren a veure assajar el meu padrí jove que tenia el grup Los Quijotes. Ha estat un recorregut que m'ha marcat durant moltes etapes. Quan anava a escola vaig cantar dos anys la Sibil·la i després vaig cantar amb la Coral, finalment vaig deixar la Coral per passar a la Banda».

Durant una època va aturar un poc per estar més centrada en els estudis, però després va trobar en Jaume. «La música és un història transversal en la meua vida».

Va estudiar empresarials i els estius compaginava els estudis amb la feina a un banc, lloc on va continuar fent feina una vegada finalitzada la carrera. Fins que es va adonar que amb aquella feina no era feliç, implicava sacrificar coses que eren importants per a ella, havia estat mare del seu fill Jaume.

Ens conta que va ser curiós com li va arribar l'oportunitat de treballar de docent i és que la seva tia li va dir que per Ràdio Porreres havien dit que a ca ses Monges cercaven una persona que pogués donar classes de matemàtiques i de música, va dur el seu currículum a n'Antònia Montserrat i així va ser com va començar a fer classes. Reconeix

que es va haver de formar en qüestions pedagògiques, però va aprendre molt.

Aquesta va ser l'oportunitat de canviar la feina al banc per la docència i no se n'ha penedit ni un dia. Varen ser nou anys que va poder estar amb els seus fills que eren petits. Anar a escola amb ells, tornar amb ells i compaginar una cosa amb una altra. Després, quan inauguraren l'Institut es va quedar sense feina i es va apuntar a les llistes de professorat interí, de manera que durant uns anys va fer feina a diferents instituts públics.

Mentrestant, sor Margalida Moyà, a qui havia conegut en els cursos de Qualitat que feia la CAEB, li va demanar si li podia ajudar a coordinar les 15 escoles que tenien les Germanes de la Caritat. Va començar donant una mà fins que, l'any 2004, va ser nomenada Assessora Pedagògica de l'Escola Catòlica de les Illes Balears (ECIB). Allò que més la va captivar, ja des dels inicis, va ser que es valoràs la persona... «vaig trobar una família. Són una gent que et fan sentir estimada, que et permeten equivocar-te i et fan sentir acom-

L'Escrivania
cafeteria • restaurant

Can Parri
botija

panyada. Vaig pensar: he trobat el meu lloc!».

Després, ha anat assumint la Secretaria junt amb la titularitat del Col·legi l'Assumpció de Binissalem i ara, aquest mes de maig, amb el bagatge que té va ser elegida presidenta de l'ECIB (entitat que agrupa 75 centres concertats d'ideari catòlic, que s'ha integrat a Schola Libera, associació més àmplia de defensa de l'escola concertada). Amb el seu tarannà dialogant, d'integrar diferents punts de vista i amb gran capacitat de feina i molt resolutive li desitjarem encert en aquesta nova responsabilitat.

A part de la seva faceta professional, na Llúcia té altres facetes, del 2003 al 2011 va ser regidora de l'ajuntament de Porreres. Primer, de Promoció Econòmica i després de Cultura. Valora d'aquella etapa la possibilitat de «conèixer Porreres amb una altra mirada». Té clar que el poble compra amb gent molt potent i el més important és escoltar les persones, per poder integrar diverses maneres de pensar i entendre. «Jo no em sent una persona política, sinó un esperit d'ajuda».

Quan va acabar a l'Ajuntament, va trobar que li faltava alguna cosa i un dia li va dir a na Joana Mora, presidenta de l'Agrupació Cultural, que si la necessitaven per fer alguna col·laboració li ho diguessin. Així va ser com va començar a implicar-s'hi i, a més de ser secretària, també va reactivar el Consell de Redacció d'aquesta revista, i va ordenar tots els *Llum d'Oli* en unes capces amb un estètica ben interessant. L'any 2015 li proposaren de ser la pregonera de les festes de Sant Roc i va acceptar el repte.

Retornant a la passió que té per la música, en Jaume, la seva parella i pare dels seus fills, l'ha ajudada a poder seguir gaudint fent música, des del petit grupet que formaren ell a la guitarra i ella amb el saxo. Després, amb altres companys, a l'estiu anaven a fer terrasses i hotels. En un moment donat, amb alguns amics que tenien inquietuds musicals, decidiren fer un grup, Katau, sonaven cançons que els agradaven i algunes d'en Jaume. Així que l'any 2005 varen gravar el primer disc amb cançons pròpies. En una línia diferent de categoria musical, ens explica que una de les millors experiències musicals que ha tingut ha estat poder cantar amb l'escola gregoriana dirigida per Sebastià Melià.

També des de l'Agrupació Cultural, ha impulsat la creació

d'un grup de poesia, *Tallats de Lluna*. A partir de l'experiència que tenia de quan era regidora de cultura, en relació a una activitat de poesia que organitzava en Biel Roig cada any per Sant Roc, i que els darrers anys començava a costar, va proposar a n'Agnès Vanrell que fes un taller de lectura poètica, d'aquella experiència es va crear el grup.

Gràcies Llúcia per poder compartir tantes dimensions vitals que ens enriqueixen i ens permeten conèixer més a una porrerenca com tu.

SOLUCIONS

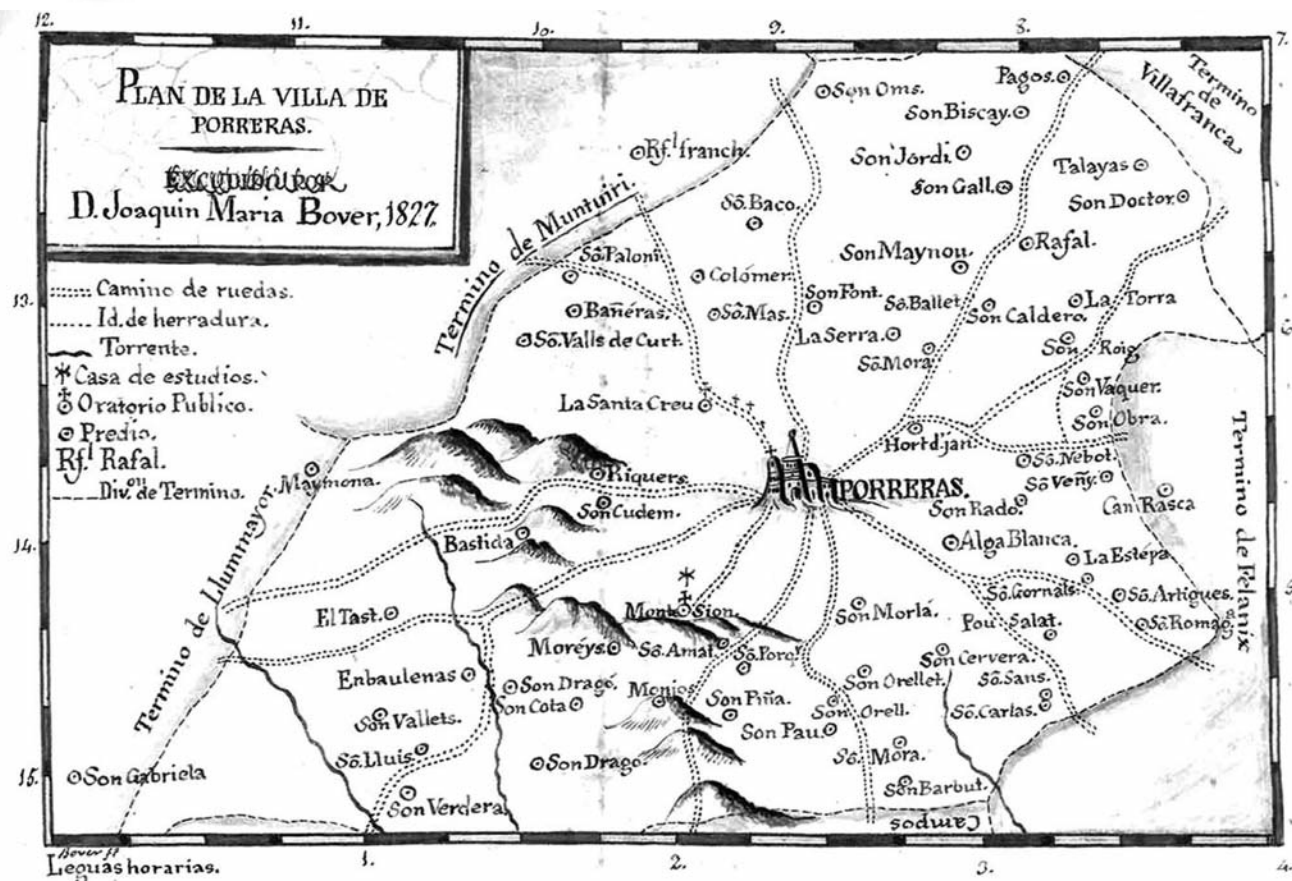
Sopa de lletres

Scrabble	Debats
Escacs	Pintura
Biblioteca	Excursions
Lliçons	Poesia
Teatre	Porreres Ràdio
Viatges	Cursos català
Festa Pagesa	Conferències
Disfresses	Cineclub

MAPA DEL TERME DE PORRERES I ESCUT DE LA VILA (1827)

Maria Barceló Crespí

L'erudit decimonònic Joaquín María Bover y Rosselló va ser un escriptor prolífic, autor de molts llibres, opuscles, cartes, etc., d'entre els quals destaquen els textos sobre història, art, arqueologia i literatura.

El 1827 va escriure *Crónica relación de la illustre y fiel villa de Porreres en el reino de Mallorca*. La va dedicar al «Magnífico Consejo de la misma y en su nombre al S. D. Sebastián Mora, Escrivano, y Secretario». Es tracta d'un text manuscrit inserit en el volum IV de les conegudes *Miscel·lànies Bover* que es custodien a la Biblioteca Bartomeu March de Ciutat.¹

En aquesta crònica cal remarcar la inclusió d'un mapa ben interessant del terme així com un escut de Porreres a la vora d'un de les quatre barres d'Aragó.

¹ Bover y Rosselló, Joaquín María: *Miscel·lànies*, IV, Palma, 1827, p. 308-324.

A hores d'ara s'està preparant una transcripció i anàlisi de dita Crònica.

LA PINTURA DEL BON PASTOR O DE L'HERETGIA FRANCISCANA DE LA RECTORIA DE PORRERES

Andreu G. Veny i Miró

Dintre d'una cambra de la rectoria, on abans hi havia l'habitació del rector i actualment s'hi troba l'arxiu parroquial, trobam una curiosa pintura del segle XVII. Aquesta pintura presenta una iconografia complexa i complicadíssima que pertany a un corrent pietós franciscà. És una obra de dimensions considerables: mesura 1,95 x 1,55 metres.

Aquestes representacions són de taller, no debades, en trobem a molts altres indrets de Mallorca relacionats amb el franciscanisme. Algunes fins i tot presideixen retaules. El motiu que a Porreres en tinguem una rau en el fet que els franciscans tenien posada a la nostra vila; concretament, a l'actual carrer de Fra Juníper Serra.

A gran trets, en el primer pla hi trobem el Bon Pastor, però també està lligat a la devoció del Sagrat Cor de Jesús. De fet, tota la pintura vol ser una representació catequètica que ens mostra el camí de la salvació. Les ovelles de l'entorn de Crist hi acudeixen a beure i el cor del Bon Pastor simbolitza la porta vers la vida eterna. D'altra banda, a la part superior s'hi representa una ànima encadenada, subjectada per sant Josep i santa Maria. També hi apareix quatre cops la representació de la Puríssima, l'Eucaristia, cadenes i grinyons i frases en llatí, entre altres elements. La representació d'aquest llenç és molt més complexa del que expliquem. És més, va provocar males interpretacions entre l'esclavitud física i l'espiritual. El P. Rafel Ginard TOR ho expressa de manera més explícita: s'atreveix a afirmar que l'obra donava peu a una heretgia trinitària. La Santa Seu que havia aprovat aquest programa iconogràfic l'any 1650, el va vetar l'any 1675.

A les primeres Jornades d'Estudis Locals de Lluçmajor, Jordi Llabrés i Sans presentà una comunicació on es fa un exhaustiu estudi sobre aquesta representació iconogràfica.

Aquest llenç de tipologia franciscana i el fet que aquesta orde tingué posada a la vila, entre altres motius, demostren els vincles entre Porreres i els franciscans. A més, podrien ser clau per entendre la cessió del cadirat gòtic de l'església parroquial procedent de la basílica de Sant Francesc de Ciutat. El cadirat, datat de 1447, aquest any 2021, està sent restaurat gràcies a una subvenció de la Direcció insular de Patrimoni del Consell de Mallorca.

Bibliografia:

CABOT, Salvador (1993). *El convent de Sant Bonaventura de Lluçmajor*. Imprenta Moderna, Lluçmajor.

LÓPEZ, Laura (2007). "El cadiram de Sant Francesc de Palma-Porreres, una obra mallorquina de Macià Bonafè" A: *Actes de les I Jornades d'Estudis Locals*, Ajuntament de Porreres: Porreres. P. 27 – 43.

LLOMPART, Gabriel i PALOU, Joana (1996). "Del Bon Jesús al Crist Pasqual. Petita galeria de retrats familiars" A: *Jesucrist a l'art inquer*. Gràfiques Mallorca. P. 13 -18

LLOMPART, Gabriel (1984). "Difusión mallorquina del seiscentista Rebaño del Buen Pastor" A: *Entre la historia del arte y el folklore*. Palma, 1984.

LLABRES, Jordi (2018). "Iconografia de la pintura del Bon Pastor del con-

vent de Sant Bonaventura de Lluçmajor" A: *I Jornades d'Estudis Locals de Lluçmajor*. Vol. II, Gráficas Ulzama, 2018. P. 495 -510

MUNAR, Gaspar (1979). *Història de Porreres*. Vol.II. Gràfiques Miramar, Palma.

Fonts:

Arxiu del convent de Sant Antoni de Pàdua d'Artà

Fotografia:

Miquel Àngel Cabrer Sureda

SOLUCIONS

Questionari

- 1.a
- 2.c
- 3.b
- 4.c
- 5.a

Endevinalla

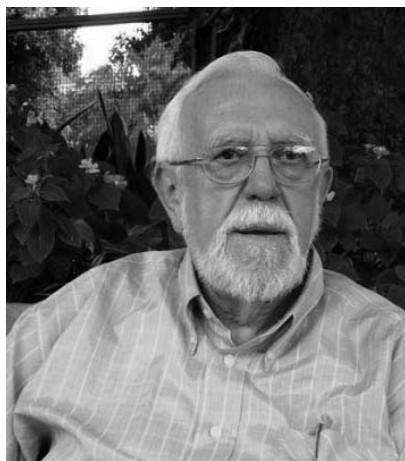
Dos ganxos

ENS HAN DEIXAT

Bernat Bauçà Garau

En pocs mesos ens han deixat tres capellans a qui tenia molt d'apreci. Tres persones cultes, intel·ligents i interessants que vaig tenir l'honor de conèixer en el meu pas per la política. Totes tres eren persones molt amables, molt properes i, des de la distància, els encantava veure l'evolució i el canvi que anava patint el nostre poble. Eren tres persones compromeses amb Porreres, que per tot arreu tenien el nom del nostre poble a la punta de la llengua. Sempre que vaig coincidir amb ells, em donaren suport i coratge per continuar endavant amb la tasca de dinamitzar Porreres, tampoc no hi faltava algun gran consell.

Bartomeu Melià Lliteres, *de can Boterí*, (Porreres, 7 de desembre 1932-Asunción Paraguai, 6 de desembre de 2019) Compañía de Jesús. Parlar amb ell era parlar apassionadament de tot el món cultural i de llengua; un home incansable amb qui vaig coincidir per Madrid uns quants dies quan li atorgaren el premi Bartolomé de las Casas; el vaig acompanyar com a batle al palau de la Zarzuela, per rebre el premi a mans del Rei d'Espanya, Felipe VI, i li va dir: «Majestad, aquí hay mucho lujo, y yo vivo con los pobres, esto se tendría que repartir un poco». Era en

plena crisi del 2007 al 2012.

Com a Ajuntament vàrem intentar que la Universitat de les Illes Balears li atorgués el títol de Doctor Honoris Causa, però no es va aconseguir. Sens dubte, era tota una eminència del món de la cultura i de l'Antropologia, reconegut mundialment i d'una senzillesa mai vista, són nombroses les seves publicacions en defensa del Guaraní i els reconeixements que ha tingut a nivell mundial.

Miquel Melià Mora, *de can Fossar*. Missioner del Sagrat Cor. Va morir a la República Dominicana el dia 31 de març de l'any 2021, als 86 anys. La meva amistat amb la família va fer que pogués tenir interessants xerrades amb ell. Trobava que a principis d'aquest segle, Porreres havia de començar una nova etapa, cap a la modernitat cultural, moral, social i a nivell d'infraestructures.

La seva dimensió humana era extraordinària i durant més de 40 anys va fer feina per terres dominicanes per ajudar els més pobres. Allà ha deixat una empremta mala d'esborrar. A pesar de la distància, l'estimació per la seva família i pel nostre poble era innegable. Personalment, era una persona a la

qual tenia una gran estima, perquè sempre tenia el consell humà, tranquil i ple de bona voluntat, perquè el consistori porrerenc fes caminar el poble cap a un món millor. Sempre em deia: no sou conscients del canvi que donau al poble!

Bartomeu Barceló Roig, missioner del Sagrat Cor, va morir a Palma el 19 d'abril de 2021. La seva vitalitat, l'empena i valentia no feien imaginar que en el moment de deixar la nostra terra pogués tenir 96 anys.

El món de les abelles (va ser el president dels Apicultors de les Illes Balears) i caminar per Lluc eren la seves passions. La meva vinculació i amistat amb ell va sorgir pels campaments del Grup d'Esplai; ell havia organitzat els dels anys 1949 i 1964, i tenia una gran admiració per una entitat que organitzava campaments d'estiu precisament a Lluc, el seu lloc més estimat. Els seus consells eren constants i la frase que més em pronunciava era: «anau alerta!».

Tres persones diferents, tres persones senzilles, tres persones a qui admirava, perquè totes tres admiraven el nostre poble. A pesar de la distància, Porreres sempre els tindrà en el record.

LA MEMÒRIA I EL TEMPS PRESENT

Joan Mesquida Sampol

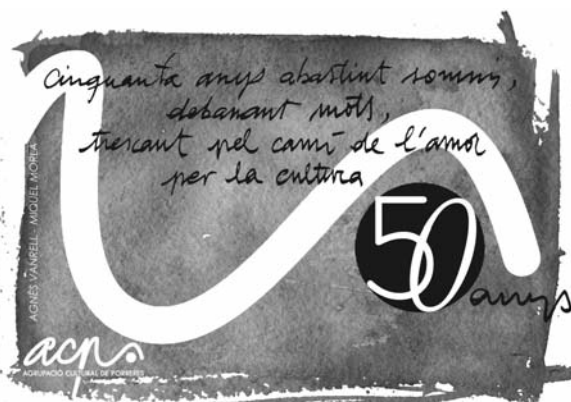
Els aniversaris, tant si són de persones com d'institucions o d'esdeveniments, són ocasió per a la remembrança, sobretot quan es tracta d'aniversaris de moments ja llunyans com ara mig segle. El temps transcorregut és alguna cosa més que una xifra per posar als cartells o per mesurar l'antiguitat d'allò esdevingut. El temps crea la memòria i la memòria determina la nostra visió del que va passar. El passat és allò que ja no existeix, com tampoc existeix encara el futur. Tan sols existeix el present i en el present existeix la memòria, que és l'eina bàsica per entendre el que està passant.

En aquest 2021 commemoram el 50è aniversari de l'Agrupació Cultural de Porreres. Parlam, per tant, d'un fet que va succeir quan bona part de les persones vives avui encara no havien nascut o eren massa petites per recordar aquella fita. Però segurament queden encara moltes persones que ho varen viure de prop i que ho recorden. Aquests records de la gent que ho va viure, per als que aquells moments foren el seu present, conformen la memòria col·lectiva dels primers anys de l'Agrupació. Són testimonis directes del que succeí i només això ja justifica que aquest 2021 sigui un any idoni per escoltar-los. Però també servirà per adonar-nos que la memòria, encara que es vagi formant pels records més o menys ordenats dels que visqueren abans, té vida pròpia i perdura més enllà dels protagonistes. Com en tots els fets històrics, algun dia ja no quedarà ningú que en mantengui un record directe, però sí que podrà romandre viva la memòria d'aquells moments.

També és important tenir en compte que una entitat com l'Agrupació no

s'esgota en el seu moment fundacional, sinó que és un ésser social viu i en constant evolució. Del que foren els seus orígens al que és avui, la perspectiva de l'Agrupació pot haver canviat en la mesura que ho hauran fet les inquietuds dels socis i la manera com entenen el paper de l'associació dins del poble, les seves finalitats o la forma de com assolir els seus objectius. Però aquests canvis no són espontanis ni sorgeixen del no res, sinó que responen a una dinàmica que depèn en cada moment de com s'entén l'Agrupació i de què es vol canviar. I, tret que es produís un procés quasi revolucionari, normalment els canvis que es plantegen miren de justificar-se a partir de la memòria col·lectiva sobre el que es pensa que és i que ha de ser l'Agrupació.

Però els canvis, encara que mirin el passat, sempre tenen la pretensió d'afectar el futur i és aquí on la diversitat de perspectives encara serà major. És per això que avui hi podrà haver socis que percebin l'Agrupació com a una entitat evolucionada que manté una forta connexió en els seus orígens, a la vegada que alguns altres veuran en la situació actual una ruptura respecte als ideals fundacionals. Determinar qui té raó no és senzill ja que en aquests casos, i sobretot a mesura que passa el temps, es produeix una tendència a mitificar el moment primigeni de la fundació i a modular-lo perquè legitiemi les diferents visions que es plantegen.

Davant la possibilitat que hi hagi grups diversos que parteixin de visons molt diferents del passat, té una importància fonamental la tasca rigorosa i crítica de l'historiador. S'estableix llavors una inevitable tensió dialèctica entre la història i la memòria col·lectiva, per acabar prevalent, la majoria de vegades, el criteri científic i racional de l'expert. Així i tot, la seva paraula tampoc serà la definitiva. No debades l'estudi del passat es fa sempre des dels interessos del present, sigui de forma conscient o inconscient. La imatge que ens fem del passat en els llibres d'història condiciona la que tenim del present i viceversa, a la vegada que ambdues influeixen en el que projectam per al futur.

La felix paradoxa es produeix quan aquest tensió es manifesta en el marc d'una comunitat d'individus que promou precisament l'estudi rigorós del passat, el pensament crític i l'intercanvi d'idees, facilitant el diàleg tranquil i assossegat entre persones amb opinions diverses i fins i tot irreconciliables. Aquesta és la virtut que presenten associacions com l'Agrupació Cultural de Porreres, i aquest és el luxe que tenim al nostre poble des de fa mig segle. I esperem que així continuï per molts d'anys.

XVII TROBADA DE LA PREMSA FORANA A ALGAIDA I ELECCIÓ DE LA NOVA JUNTA DIRECTIVA

Associació de Premsa Forana de Mallorca

L'Associació de la premsa forana de Mallorca s'ha reunit aquest dissabte dia 22 de maig al casal Pere Capellà d'Algaida, després de més d'un any de l'assemblea prevista aturada per culpa de la pandèmia de la covid-19. Ara, s'ha elegit una nova junta directiva i s'han lliurat els premis periodístics pendents.

Les revistes de la Premsa Forana de Mallorca participaren en la XVII trobada de revistes a Algaida, convidats per la nova revista es Saig d'Algaida, Pina i Randa. La trobada es realitzà el dissabte 22 de maig de 2021 al casal Pere Capellà d'Algaida.

La recepció i trobada de les revistes va ser molt senzilla, atès que s'havien de complir amb totes les mesures de seguretat amb motiu de la covid-19. Per això, es va limitar l'assistència a 50 persones, es va haver de dur en tot moment la mascareta i mantenir la distància de seguretat.

En l'assemblea, el president sortint de la junta directiva, Rafel Oliver, va fer un repàs de les principals tasques desenvolupades i va lloar el fet que, tot i la pandèmia de la covid-19, s'han mantingut les 35 revistes associades. Abans de deixar el càrrec de president, Oliver va voler agrair la tasca de la junta directiva que ara acabava i de les anteriors per tota la feina feta.

Una vegada acabats els precís i preguntes, es va designar Rafel Puigserver de la revista *es Saig* com a nou president de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca. L'entitat també

va renovar la seva junta directiva. En la nova etapa, a més de Rafel Puigserver, Tomeu Caldentey de la revista *Bellpuig* d'Artà exercirà la funció de vicepresident; Xavier Bestard de *Caymaritx*, de secretari; Magí Ferriol, de *Fent Carrerany*, de Maria de la Salut, de tresorer i, en la funció de vocals, Maria Antònia Ferrer, de *Coanegra* de Santa Maria, i Rafel Oliver, de *N'Alí*, d'Andratx, que ha exercit nou anys de president.

El nou president, en el seu discurs d'entrada en la junta directiva de l'entitat, va destacar el valor com a patrimoni històric i periodístic que posseeixen les publicacions de la Premsa Forana, a banda del seu atractiu. Puigserver va apostar per intentar aconseguir la total digitalització del corpus acumulat al llarg de dècades d'edició de publicacions per la major part de pobles de Mallorca en el marc de la Biblioteca Digital Científica de la UIB que, de fet, ja compta amb unes 270.000 pàgines de Premsa Forana escanejades, que són les més consultades d'aquesta gran hemeroteca en línia.

Rafel Puigserver també va parlar de la voluntat de la nova directiva de crear marca, de potenciar la presèn-

cia de la Premsa Forana a les xarxes socials i en el món digital, sense deixar de banda el paper; així com també de facilitar l'intercanvi de material entre les publicacions associades com es feia en els inicis de l'entitat.

Està previst continuar convocant cada any els Premis Periodístics Premsa Forana i fer tot el possible per al manteniment de les 35 capçaleres existents i, si és possible, tal com s'ha dit, de fomentar la creació de noves publicacions de caràcter local.

Considera que tot el moviment periodístic generat durant els darrers 40 anys ha contribuït en gran manera a l'alfabetització en català de la població, i ha assegurat que no es pot dir que avui la situació sigui millor que quan es va posar en marxa l'associació.

A l'acte també es van lliurar els premis periodístics corresponents a l'any 2019, referits a treballs de l'any 2018. S'hi presentaren 53 treballs de 12 publicacions. La membre del jurat fou la periodista Joana Dols Pons, qui resolgué atorgar dits premis als següents treballs:

REPORTATGE:

Premi: BELLPUIG. «9 d'octubre de 2018, la torrentada del malson». De Bartomeu Caldentey. Número 1.008, octubre 2018.

Finalista: CAP VERMELL. «A partir d'una senalleta de llatra al British Museum». De Pere Cortada i Obrador. (9 articles d'agost a setembre 2018).

Finalista: FELANITX. «L'art de crear neules». De Gori Vicens. Número 4.128, desembre 2018.

ENTREVISTA:

Premi: COANEGRA. «Maria Morro, voluntària a Grècia». De Maria-Antònia Ferrer. Número 378, agost-setembre 2018.

Finalista: CAYMÀRITX. «Conversa amb una refugiada». De Pep Soler.

Número V, agost 2018.

Finalista: DÍNGOLA. «Josep Valtonyc». De Miquel Puiggròs. Número 28, març 2018.

FOTOGRAFIA:

Premi: CAYMÀRITX. «Portada: El cor de Crist». De Marina Bestard. Número VI, novembre 2018.

Finalista: PORTO CRISTO. «Portada». De Guillem Ribot. Número 350, juliol 2018.

Finalista. FELANITX. «Portada: Cavallets». De Gori Vicens. Número 4.107, juliol 2018.

OPINIÓ:

Premi: BONA PAU. «La dona i la ciència». De Miquel Martorell. Número 781, març 2018.

Finalista. FENT CARRERANY.

«La glosa d'en Xavier de l'Havana». De Xavier Ferriol. Número 383, juliol 2018.

Finalista: COANEGRA. «Pròleg tardà, el guiriGALL de les lletres». De Joana Maria. Número 371, gener 2018.

DISSENY:

Premi: SA SELLA. «Portada: Al·legoria de Tardor a Lledoners». De Guillem Mut i Jaume Perelló. Número 159, octubre-desembre 2018.

Finalista: LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLE. «Portada». De Antoni Garau. Número 413, octubre 2018.

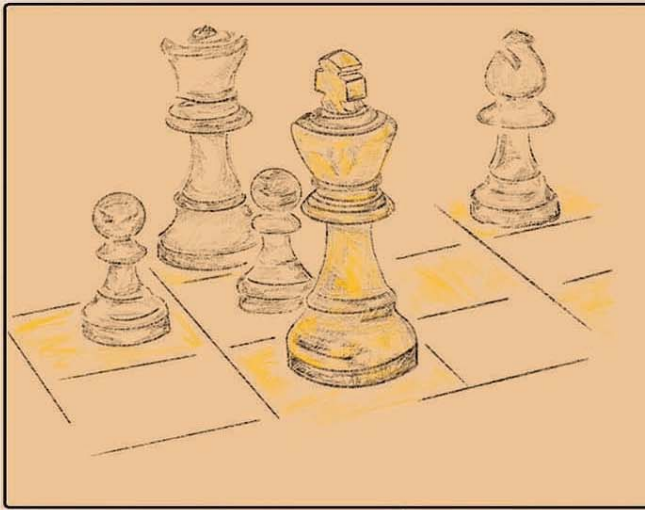
Finalista: DIES I COSES. «Festes de Sant Roc 2018 a s'Alqueria Blanca». De Francesc Antich. Número 186, setembre-octubre 2018.

*De la fosca a la claror
així va néixer l'agrupació*

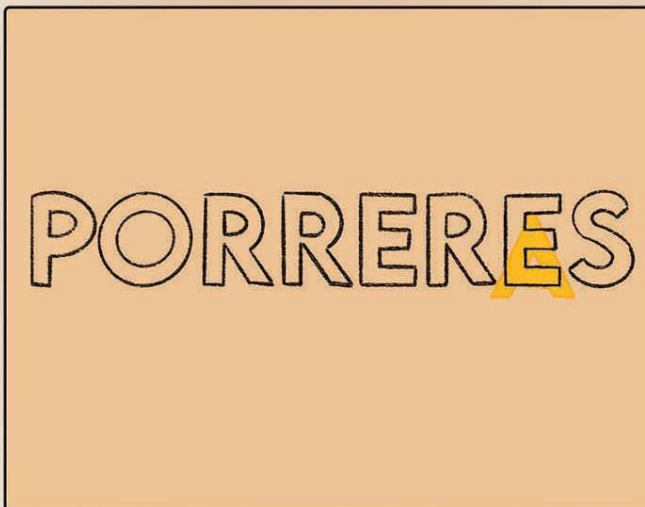
*A empentes i rodolins
50 anys traçant camins*

*Els escacs van arribar
per a més gent implicar*

*Per la tradició recuperar;
festa, binerbo i ball van agrupar*

*Lluita ferma i decidida
per mantenir la llengua viva*

*Amb eixides, excursions i viatges
descobriren nous paratges*